

Δέφτερη Ανάγνωση

Εναλλακτική Πληροφόρηση

Website: www.defterianaynosi.com
Facebook: www.facebook.com/DefteriAnaynosi
Twitter: www.twitter.com/DefteriAnaynos1

Ειδήσεις για την εβδομάδα και σχόλια για τις εξελίξεις

Περιεχόμενα του τεύχους της εβδομάδας: 2/4- 9/4/2013

ΤΟΠΙΚΑ

Η εξουσία είναι πλέον γυμνή: ο Αναστασιάδης και το σκάνδαλο με το συμπέθερο, σ.2
Ένα σοκ στο κυπριακό σύστημα εξουσίας: αλλαγές συμμαχιών, διαμάχες φατριών
και το κεφάλαια του δικηγορικού κυκλώματος, σελ. 7

Οι λίστες των δανείων, οι λίστες των εκροών, οι προσπάθειες λογοκρισίας –
μετατόπισης και η χιονοστιβάδα που δεν μπορεί να συγκαλυφθεί, σελ. 14

Η επίθεση ενάντια στο Δημητριάδη: η προσπάθεια μετατόπισης ευθυνών, αλλά και η
ανησυχία του τραπεζικού κατεστημένου για ένα διοικητή της Κεντρικής που δεν τον
ελέγχουν, σελ. 19

Εικόνες κυπριακής καθημερινότητας και αλληλεγγύης, σελ. 23

ΔΙΕΘΝΗ

Η Ευρώπη βλέπει την Κύπρο στον ύπνο της, ενώ τα αδιέξοδα στον ευρωπαϊκό νότο
πολλαπλασιάζονται, σελ. 24

Μέση ανατολή: η εμφάνιση της οικονομίας; σελ. 26

ΚΙΝΗΜΑΤΑ, σελ 28-29

Εκδήλωση έξω από το Προεδρικό, Συνάντηση για ριζοσπαστικό αντικαπιταλιστικό
πολιτικό κοινωνικό δίκτυο, Συναυλία Cyprus Aid

ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΟΣ ΑΚΤΙΒΙΣΜΟΣ: Προστατέψτε την Καρπασία, σελ 30

ΣΠΟΝΤΕΣ, σελ. 31

ΑΝΑΛΥΣΕΙΣ: ΣΤΟΧΑΣΜΟΙ ΓΥΡΩ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΡΙΣΗ . Μια συνέντευξη του Πανίκου
Χρυσάνθου, σελ. 35

**Γκρεμίστε τα (δημόσια) σχολεία ή αλλιώς, οι εκπαιδευτικές μεταρρυθμίσεις του
ΔΑΤ**

ΤΟΠΙΚΑ

Η εξουσία είναι πλέον γυμνή: ο Αναστασιάδης και το σκάνδαλο με το συμπέθερο

«...διαλύονται εν μια νυκτί οι ισχύουσες ισορροπίες μεταξύ οικογενειών, συγγενών και συνεργατών...»

Από σχόλιο του Α. Παράσχου για τις αντιδράσεις μεγαλοπαραγόντων στα μέτρα για την Λαϊκή και την Τράπεζα Κύπρου.

Η βόμβα και η πρωινή σιωπή

Η δημοσίευση, από τη Χαραυγή στις 31 Μαρτίου, των στοιχείων για την απόσυρση κεφαλαίων από την εταιρεία του συμπέθερου του κ. Αναστασιάδη, λίγες μέρες πριν την προσπάθεια για το πρώτο κούρεμα, έσκασε, τελικά, σαν βόμβα παρά την προσπάθεια των πρώτων ωρών να αποσιωπηθεί.

Η είδηση, ουσιαστικά, επιβεβαίωνε με συγκεκριμένες αναφορές, αυτό που κυκλοφορούσε σαν φήμη, από τα μέσα του Μάρτη. Σύμφωνα με την εφημερίδα, η εταιρεία Loutsios and Sons απέσυρε στις 12 και 13 Μαρτίου - 2-3 μέρες πριν το κούρεμα όλων των καταθέσεων, σύμφωνα με τη συμφωνία του πρώτου Γιούρογκρουπ 21 εκατομμύρια. Η εφημερίδα έθετε δύο επιπρόσθετα ζητήματα:

1. Αν αληθεύουν οι πληροφορίες ότι η εταιρεία έσπασε γραμμάτια για να ξεμπλοκάρει τα κεφάλαιά της
2. Αν τα έστειλε στο Λονδίνο.

Το πρωτοσέλιδο, το οποίο περιλάμβανε και φωτοαντίγραφο μεταφοράς κεφαλαίων, ήταν σε ήπιους τόνους – αν το συγκρίνει λ.χ. κανείς με τη ρητορική δεξιών εφημερίδων ενάντια στην προηγούμενη αριστερή κυβέρνηση. Η όλη παρουσίαση υπήρξε κωδικοποιημένη σε μορφή ερωτήσεων και το πιο αιχμηρό ήταν η θέση ότι αν

ευσταθούσαν όσα αναφέρονταν δημιουργείται θέμα τάξης για τον πρόεδρο. Το λιγότερο, θα μπορούσε να πει κάποιος.

Η αντίδραση, τις πρώτες ώρες της Κυριακής, ήταν μια γενική σιωπή. Ξαφνικά, ακόμα και το σάιπ, που είχε δημοσιοποιήσει, λίγες μέρες πριν, τη λίστα με τις διαγραφές δανείων, δεν ανέφερε τίποτα. Στη μεσημβρινή ειδησιογραφική εκπομπή του ΡΙΚ, το θέμα υποβαθμίστηκε σε μια αναφορά στο εσωτερικό δήλωσης του Σ. Ευαγόρου για την Τράπεζα Κύπρου.

Αγώνας για damage control το απόγευμα

Μέχρι το απόγευμα ωστόσο, η διάχυση της είδησης μέσω ίντερνετ είχε πια αναγκάσει και τον κ. Αναστασιάδη και την εταιρεία να απαντήσουν. Και την επομένη, το θέμα ήταν πια στα πρωτοσέλιδα, με το Φιλελεύθερο να καλεί τον πρόεδρο για εξηγήσεις – με ένα σπάνιο πρωτοσέλιδο σχόλιο. Ο πρόεδρος ανέφερε σωστά ότι είναι και ο ίδιος υπό διερεύνηση και μετά προσπάθησε να μιλήσει για αποπροσανατολισμό – αντιγράφοντας τη φρασεολογία του κ. Συλούρη, την προηγούμενη μέρα. Όμως, ο κ. Συλούρης μιλούσε χωρίς να είναι προσωπικά εμπλεκόμενος, ενώ ο κ. Αναστασιάδης... Το ενδιαφέρον, φυσικά, ήταν επικεντρωμένο στην ανακοίνωση της εταιρείας. Η ανακοίνωση επιβεβαίωσε, ουσιαστικά, το δημοσίευμα ότι είχαν όντως αποσυρθεί χρήματα και ότι είχαν σταλεί στο εξωτερικό – η εταιρεία ισχυρίζεται ότι στάλθηκε μόνο το μισό ποσό στο εξωτερικό. Όπως, όμως, σχολιάστηκε και σε ελληνικά σάιτς, η μεταφορά στην Τράπεζα Κύπρου ήταν βολική – αφού οι φήμες για κούρεμα ανέφεραν και τους κινδύνους που διέτρεχε η Λαϊκή, ως η πιο εκτεθειμένη. Και όπως φάνηκε και στη συνέχεια, ο κ. Αναστασιάδης πάλεψε όσο μπορούσε για να αποφύγει η Τράπεζα Κύπρου το επιπλέον κούρεμα. Ένα από τα προβληματικά σημεία της ανακοίνωσης ήταν και η μη αναφορά στο ότι έσπασαν γραμμάτια και γιατί/ πώς επιτράπηκε κάτι τέτοιο. Οι υπόλοιπες δικαιολογίες της εταιρείας φαίνονται σκόνη για τα μάτια του κόσμου – είχε, λέει, αποφασίσει να αγοράσει ακίνητα στην Ελλάδα και στο Λονδίνο και να κάνει ανακαινίσεις. Είναι παράδοξο να μετακινεί κάποιος σχεδόν τις μισές του καταθέσεις άρον άρον για τέτοιες συμβατικές υποχρεώσεις. Και αξίζει να σημειωθεί ότι «φερονται να απεσυραν απο την Λαικη» (Φιλελεύθερος, 2/4/2013) άλλα 5 εκατομμύρια στις 4 και 6 Μαρτίου. Η εταιρεία είχε, επίσης, μεταφέρει ακόμα ένα μεγάλο ποσό, 29 εκατομμυρίων, τον Ιανουάριο. Η προηγούμενη κυβέρνηση αρνιόταν να συζητήσει καν θέμα κουρέματος και τέτοιες πληροφορίες κυκλοφορούσαν σε ευρωπαϊκά ΜΜΕ – και αναφερόταν στην πιθανότητα να υπάρχει πιο «βολικός» πρόεδρος μετά τις εκλογές. **Σε αυτό το πλαίσιο, είναι πιθανόν ότι οι ιδιοκτήτες της εταιρείας Loutsios είχαν «εσωτερικές» πληροφορίες (διότι, προφανώς, δεν απέσυραν όλοι όσοι**

διάβαζαν τα ευρωπαϊκά ΜΜΕ τις καταθέσεις τους) ότι με την νέα κυβέρνηση θα υπήρχε υποχώρηση στο θέμα του κουρέματος – με δεδομένη την πρώτη θέση, τότε, του κ. Αναστασιάδη στις δημοσκοπήσεις και τις δεδομένες φιλικές τους προσεγγίσεις για τις απαιτήσεις της τρόικα.

Και τίθεται, βέβαια και ένα ευρύτερο ζήτημα: αν μια χώρα βρίσκεται υπό πίεση για θέματα ρευστότητας, με ποιιά λογική ο γαμπρός και ο συμπτέθερος του Προέδρου αποσύρουν μαζικά εκατομμύρια (σύνολο 26 εκατομμύρια μόνο τον Μάρτιο); Ακούγεται ως υπονόμηση της οικονομίας, που βρίσκεται υπό πίεση και μόνο το προσωπικό συμφέρον μπορεί να ερμηνεύσει τέτοια κίνηση.

Όχι μόνο μερικοί ήξεραν για το κούρεμα, αλλά, προφανώς, η κυβέρνηση προσπαθούσε να μεταφέρει το βάρος στους μικροκαταθέτες – και να σώσει πάσει θυσία τους μεγαλοκαταθέτες της Τράπεζας Κύπρου

Αυτά τα δεδομένα δημιουργούν, προφανώς και ένα νέο πλαίσιο κατανόησης των κινήσεων του κ. Αναστασιάδη. Ο ισχυρισμός λ.χ. ότι η κυπριακή αντιπροσωπεία μπήκε στην αίθουσα του Γιούρογκρουπ και εκεί άκουσε για κούρεμα είναι πλέον ψέμα. Η ίδια η κυβέρνηση είχε ζητήσει γνωμάτευση για την πιθανότητα κουρέματος από το Γενικό Εισαγγελέα μια βδομάδα πριν. Και η προσπάθεια του κ. Αναστασιάδη να εξηγήσει στον κυριακάτικο Φιλελεύθερο το τί έγινε, έδειχνε, ουσιαστικά, ότι έμμεσα ήξερε. Δήλωσε λ.χ. ότι δεν του είπε τίποτα η Μέρκελ στη συνάντηση, που είχαν πριν - ενώ όλες οι δημοσιογραφικές αναφορές παρουσιάζουν ακριβώς το αντίθετο - αλλά μετά, ουσιαστικά, παραδέχτηκε ότι έμμεσα αυτό ήταν μπροστά του: η Μέρκελ δεν το ήθελε, αλλά το ήθελε το ΔΝΤ και η Μέρκελ δεν δεχόταν, χωρίς το ΔΝΤ.

Προφανώς, οι Γερμανοί είχαν μεταφέρει τη θέση τους στην κυπριακή πλευρά, η οποία είχε αποφασίσει να μπλοκαριστούν οι λογαριασμοί και τότε έγινε, εντελώς, έρμαιο των εκβιασμών. Σε αυτό το πλαίσιο, τίθεται σαφώς τεράστιο θέμα, αν ένας πρόεδρος διαπραγματεύεται για κούρεμα και ένας συγγενής του με καταθέσεις εκατομμυρίων, ξαφνικά, θυμηθεί την ανακαίνιση και μετακινήσει τα μισά του κεφάλαια.

Η ίδια η μετακίνηση είναι ενδιαφέρουσα. Η στρατηγική του κ. Αναστασιάδη, αφού δέχτηκε το κούρεμα ήταν, ουσιαστικά, να προστατεύσει τους μεγαλοκαταθέτες (Κύπριους και ξένους) – για αυτό και αφού δέχτηκε να συμμετάσχουν οι μικροκαταθέτες - κάτω των 100,000 - μετά εισηγήθηκε και ο ίδιος να αυξηθεί το ποσοστό, το οποίο θα πλήρωναν οι μικροκαταθέτες για να γλυτώσουν οι μεγαλοκαταθέτες. Και όταν, τελικά, φάνηκε ότι το κοινό δεν το δεχόταν, τότε άφησε τη Λαϊκή να περάσει σε διαχειριστή. Άρα οι κινήσεις του κ. Λούτσιου, είχαν απόλυτη

λογική σε σχέση με το συμπέθερο (και τον πεθερο όσο αφορά τον συζυγο της κορης του κ. Αναστασιαδη) – μετακίνησε τα μισά του κεφάλαια, είτε εκτός Κύπρου, είτε στην Τράπεζα Κύπρου, που ήταν υποτίθεται πιο ασφαλής.

Και το θέμα ποιοί έσπασαν τα γραμμάτια αιωρείται.

Διότι υπάρχει και δεύτερο ζήτημα – σύμφωνα με καταγγελία της εφημερίδας, προηγουμένως, ανάλογα - σπάσιμο γραμματίου- είχε κάνει και νυν υπουργός.

Τα δίκτυα της ελίτ και ο ενδιάμεσος ρόλος του κ. Λούτσιου

Ο κ. Λούτσιος δεν είναι τυχαίο άτομο. Είναι μέρος της οικονομικής ελίτ με πολλαπλές δικτυώσεις.

Ο Γιάννος Λούτσιος έχει την αντιπροσωπεία της KIA Motors. Πέρσι το Σεπτέμβρη, είχε αγοράσει στη Λευκωσία τα showroom της Mitsubishi. Η οικογένεια Λούτσιου, όπως αναφέρει και η ανακοίνωσή της, διατηρεί διάφορες επιχειρήσεις. Η πορεία της επενδυτικής Apollo N.G. είναι εκφραστική για τις διασυνδέσεις ανάμεσα στην πολιτική και οικονομική ελίτ.

Η Apollo N.G. ήταν στο γραφείο του Τάσσου Παπαδόπουλου, την περίοδο του χρηματιστηρίου – και το χρηματιστήριο ήταν ένα κομβικό σημείο για το δίκτυο των δικηγορικών γραφείων-των τραπεζών- και του μεγάλου κεφαλαίου. Όταν χώρισαν οι διάφοροι συνέταιροι (Παπαδόπουλος, Παπαευσταθίου και Ιωαννίδης), την εταιρεία ανέλαβε διαχειριστικά ο Πάμπος Ιωαννίδης που την πήρε στο νέο γραφείο (Ιωαννίδη-Δημητρίου).

Το ότι ο Λούτσιος προτιμούσε τον Ιωαννίδη, ενώ είχε συμπέθερο άτομο που ενέγραφε εταιρείες είναι ενδιαφέρον. Σύμφωνα με τις φήμες που κυκλοφορούν, ο Ιωαννίδης δεν συμφωνούσε με τον Τ. Παπαδόπουλο στην υπόθεση της διαχείρισης των γιουγκοσλαβικών κεφαλαίων. Ο χωρισμός των δύο γραφείων (Παπαδόπουλου – Ιωαννίδη - έγινε σε μια περίοδο που το θέμα βρισκόταν και στα δικαστήρια λόγω δημοσιεύματος των Financial Times. Υπήρχαν φήμες τότε ότι η αρχική διαρροή για το θέμα έγινε από ήμειλ ατόμου που ακολούθησε τον Ιωαννίδη στο νέο του γραφείο. Σύμφωνα με αυτές τις πληροφορίες ενάντια στη διαχείριση τέτοιων κεφαλαίων είχε ταχθεί και ο Μ. Ηλιάδης, ο οποίος μετά βρισκόταν σε κόντρα με την οικογένεια Παπαδοπούλου.

Ο Ιωαννίδη φαίνεται να ήξερε και για την υπόθεση της πλωτής μονάδας υγροποίησης του φυσικού αερίου, που θα γινόταν στο Βασιλικό και η οποία ναυάγησε, όταν

αποκαλύφθηκαν προεκλογικά, το 2007, τα διαπλεκόμενα συμφέροντα, που φαίνονταν να υπήρχαν ανάμεσα σε στελέχη της κυβέρνησης, όπως ο Γ. Λιλλήκας και της οικογένειας του προέδρου. Ουσιαστικά, τότε, ο κ. Ιωαννίδης βρέθηκε ανάμεσα στους δυο αντιπάλους – την οικογένεια Παπαδοπούλου και την οικογένεια Αναστασιάδη, που ήταν οι βασικοί αντίπαλοι στην πολιτική σκηνή. Και ο κ. Λούτσιος ήταν ενδιάμεσος ανάμεσα στην οικογένεια Αναστασιάδη και το γραφείο του Ιωαννίδη. Και τα έργα στο Βασιλικό είναι ένα νευραγλικό σημείο για τις πολιτικές – οικονομικές διαμάχες της πολιτικής ελίτ – και όχι μόνο.

(<http://www.gnews.gr/Reportage/Vasilikos>)

Ο Ιωαννίδης, εκτός που την Apollo N.G., όταν έφυγε από τη συνεργασία με τον Παπαδόπουλο φέρεται να πήρε και την κύρια νομική εκπροσώπηση της Λαϊκής. Και σήμερα είναι ο εκκαθαριστής της Λαϊκής. Το συγκεκριμένο δικηγορικό γραφείο, Π.Ιωαννίδη & Α. Δημητρίου, μάλιστα ισχυρίζεται ότι έχασε 8 εκατομμύρια.

Εδώ τίθεται και ένα ενδιαφέρον ερώτημα για το δικηγορικό γραφείο: Γίνεται να είσαι δικηγόρος της Λαϊκής και της Apollo, και ο ένας σου πελάτης, η Λαϊκή, να εκποιείται και ο άλλος, ο Λούτσιος, να αποσύρει 21 εκατομμύρια, και εσύ να μην ηξέρεις τίποτε και να χάνεις 8 εκατομμύρια; Είτε η πληροφόρηση ήταν αποσπασματική, είτε το γραφείο ήταν εμπλεκόμενο σε βαθμό που δεν μπορούσε να κάνει και το ίδιο απόσυρση.

**Ένα σοκ στο κυπριακό σύστημα εξουσίας: αλλαγές
συμμαχιών, διαμάχες φατριών και το κεφάλαια του
δικηγορικού κυκλώματος**

Το πρωτοσελιδο του Φιλελευθέρου, την Τρίτη 2 Απριλίου, είναι αποκαλυπτικό για το ότι κάποιοι ήξεραν για το κουρεμα και κάποιοι όχι. Και προφανώς, όσοι απέσυραν τις δικές τους καταθέσεις ή των πελατών τους (όσον αφορά σε δικηγορικά ή λογιστικά γραφεία) έχουν γλυτωσει – οι άλλοι, αντίθετα, είναι μάλλον σε κατάσταση σοκ.

«Πελάτες συγκεκριμένων δικηγορικών γραφείων, που παρέχουν υπηρεσίες σε ξένες - και κυρίως ρωσικές – εταιρείες, φαίνεται να είναι εκείνοι που φυγάδευσαν ή μετέφεραν τα μεγαλύτερα ποσά από τη Λαϊκή, το τελευταίο δεκαπενθήμερο πριν από το κλείδωμά της και την πρώτη απόφαση του Eurogroup για κούρεμα καταθέσεων.»
[Π. Θεοχαρίδη: «Νομινί» έφυγαν τα εκατομμύρια», σελ. 3 Φιλελεύθερος].

Το γεγονός και μόνο ότι μια τέτοια είδηση είναι πρωτοσέλιδη στο Φιλελεύθερο, σε μια περίοδο που το κυρίαρχο θέμα είναι ότι ανάλογες μεταφορές κεφαλαίων έκανε η εταιρεία του συμπτώθρου και του γαμπρού του νυν Προέδρου, είναι εκφραστικό ότι, τώρα πια, ακόμα και το κλειστό κύκλωμα της ελίτ αρχίζει να διαρρέει στοιχεία.

Γενικότερα, είναι πλέον φανερό ότι η προσπάθεια του κυπριακού κεφαλαίου να φορτώσει σε όλη την κοινωνία τις ζημιές των τραπεζών, έχει μετατραπεί σε μπούμεραγκ. Η τελευταία προσπάθεια μετά τις εκλογές, να φορτωθούν οι Κύπριοι μικροκαταθέτες τη ζημιά, όχι μόνο απέτυχε, αλλά και έδωσε την ευκαιρία στους Ευρωπαίους να στριμώξουν το τοπικό κεφάλαιο και τα δίκτυα του. Και έτσι ξαφνικά, ο δημόσιος λόγος μετατοπίστηκε σε μερικές περιπτώσεις δραματικά – δεν έχει πέσει απλώς η εμπιστοσύνη στην Ευρώπη - κάτι που όταν εμφανιζόταν στις δημοσκοπήσεις προκαλούσε ανησυχία και στα ΜΜΕ, αλλά και στην αντιπολίτευση, που συγκάλυπτε τότε τις τράπεζες - αλλά τείνει να εμφανιστεί και ένα τοπικό μπλοκ ενάντια στο ευρώ, που απλώνεται από την αριστερά μέχρι την εκκλησία. Φυσικά, απέναντί του υπάρχει και η πτέρυγα του κεφαλαίου που επιμένει να ελπίζει ότι παρά τις ζημιές, η τρόικα θα επιβάλει ένα εσωτερικό καθεστώς ξηλώματος των

δικαιωμάτων των εργαζομένων και φτηνές ιδιωτικοποιήσεις. Το ότι, όμως, αυτή η στρατηγική θα έχει απέναντί της την πλειοψηφία, είναι σαφώς ένα πρόβλημα.

Μια άλλη παράμετρος της εσωτερικής κρίσης της εξουσίας όπως υπήρχε, είναι και η κατάσταση των δικηγορικών και λογιστικών γραφείων, που θα έχουν να αντιμετωπίσουν, όχι απλώς κατακόρυφη πτώση εργασιών, αλλά και ενδεχομένως πιέσεις και απειλές από ξένους καταθέτες. Ήδη, όπως φαίνεται από επιστολή του δικηγορικού συλλόγου, που δημοσιεύουμε, ο πανικός είναι έκδηλος.

Οι εσωτερικές διαμάχες του κεφαλαίου (πουλήθηκε η λαϊκή για να σωθούν οι μεγαλομέτοχοι της Κύπρου;), η στροφή ενάντια στο ευρώ και οι λεπτές ισορροπίες που χάλασαν...

Η δυσφορία, όμως, για το πώς έγινε το κούρεμα των μεγαλοκαταθετών δεν έχει κοπάσει. Οι αιχμές του Βγενόπουλου - και δεν είναι τυχαία η εστίασή του στο Σαρρή - απλώς εκφράζουν και τοπικούς παράγοντες της Λαϊκής, οι οποίοι έστω και αν δεν ταυτίζονται ή συμφωνούν με τον τέως εκπρόσωπο του venture capital στην Κύπρο, εντούτοις θεωρούν ότι θυσιάστηκαν τα συμφέροντά τους σε μια προσπάθεια να σωθεί όχι απλώς η Τράπεζα Κύπρου, αλλά και οι μεγαλομέτοχοι της. Υπενθυμίζεται ότι η κυβέρνηση Αναστασιάδη αγωνίστηκε όντως, ώστε να περάσει το ό,τιο κούρεμα στους καταθέτες και όχι στους μέτοχους.

Από την άλλη πλευρά και οι μεγαλομέτοχοι και μεγαλοπαράγοντες στην Τράπεζα Κύπρου, δεν είναι, επίσης, ενθουσιασμένοι με το κούρεμα που θα αγγίζει, όχι μόνο τις καταθέσεις τους, αλλά και τις μετοχές τους. Και έτσι ξαφνικά, έχουμε απότομες μεταστροφές. Οι μετατοπίσεις στη ρητορική, τόσο του Κ. Τριανταφυλλίδη - του πιο γνωστού εκπρόσωπου της οικογένειας που δέσποζε στην τράπεζα - όσο και του Πολυβίου - επίσης παράγοντα στο οικογενειακό κύκλωμα της Τράπεζας Κύπρου - είναι ίσως ελαφρώς ενδεικτικές. Αλλά στα παρασκήνια φαίνεται να υπάρχει πιο χοντρό παιχνίδι. Σύμφωνα με δημοσίευμα της Καθημερινής η στροφή στο ευρώ αγγίζει πια και μερίδα του τοπικού κεφαλαίου.

<http://www.kathimerini.com.cy/index.php?pageaction=kat&modid=1&artid=128286>

«Από την Τετάρτη βρίσκεται σε πλήρη εξέλιξη συντονισμένη προσπάθεια για άσκηση πιέσεων στο Προεδρικό, με στόχο την προώθηση της επιλογής εξόδου από το ευρώ και εισαγωγής νέου εθνικού νομίσματος.

Σύμφωνα με διασταυρωμένες πηγές, πρόκειται για ομάδα μεγάλων επιχειρηματιών, με ισχυρή και άμεση επιρροή στα μέσα μαζικής ενημέρωσης, οι οποίοι πλαισιώνονταν και από εκπροσώπους τρίτων οι οποίοι δραστηριοποιούνται στο εξωτερικό, και ιδίως στην Ελλάδα. Οι επιχειρηματικοί αυτοί κύκλοι τόνισαν πως «είναι έτοιμοι να βοηθήσουν την Κύπρο», εάν αποφασιστεί η έξοδος από το ευρώ. Το μεγάλο τους οικονομικό εκτόπισμα, το οποίο αγγίζει μεταξύ άλλων και τη ναυτιλία, καθιστά πιθανή μια τέτοια αρωγή.»

Σύμφωνα με την εφημερίδα, η εν λόγω ομάδα έχει και άμεσα συμφέροντα, τα οποία διασταυρώνονται και με τις τράπεζες:

«...οι συγκεκριμένοι επιχειρηματίες συνδέονται μέσα από τις υψηλές υποχρεώσεις που έχουν έναντι των τραπεζών, και δη της Τράπεζας Κύπρου, με λιγότερα ποσά στη Λαϊκή. Τουλάχιστον σε ορισμένες από τις περιπτώσεις, οι υποχρεώσεις αυτές ξεπερνούν το 0,5 δισ. ευρώ, και για μερικούς το ποσό φτάνει μέχρι και τα 600 εκατ. ευρώ.

Πάντως, οι υποχρεώσεις αυτές φέρονται να μην έχουν απομειωθεί κατά τη διαδικασία συγχώνευσης της λεγόμενης «καλής Λαϊκής» με την Τράπεζα Κύπρου και σύμφωνα με πληροφορίες, οι υποχρεώσεις αυτές, ακόμα υφίστανται κάτω από το νέο σχήμα που έχει δημιουργηθεί.

Επιπλέον, συνδέονται με στενούς δεσμούς –τόσο επιχειρηματικούς, όσο και άλλους– με πρώην μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας Κύπρου. Θέση τους παραμένει πως η απόφαση για αλλαγή φρουράς στην τράπεζα, αποτελεί πλήγμα για τον τόπο, αφού διαλύονται εν μια νυκτί οι ισχύουσες ισορροπίες μεταξύ οικογενειών, συγγενών και συνεργατών.....»

Αυτή η πτέρυγα, βέβαια, είναι μόνο μια, η οποία πρόκειται και στο προεδρικό.

Η επιστροφή στη λογική της εθνικής αστικής τάξης;

Σε αυτό το πλαίσιο, μια μερίδα του κεφαλαίου, όπως λ.χ. την εκφράζει ο Ν. Παπαδόπουλος βλέπει ξαφνικά, ότι το βασικότερο πρόβλημα που αντιμετωπίζουν και θα αντιμετωπίσουν στο μέλλον, δεν θα είναι μόνο η τοπική αντίσταση ή οργή, αλλά οι πιέσεις από το εξωτερικό. Με αυτήν την έννοια, μια πτέρυγα του κεφαλαίου ξαναγυρίζει στη λογική της εθνικής αστικής τάξης, την οποία εκπροσωπούσε το κέντρο ιστορικά, αλλά και ο Τάσος Παπαδόπουλος. Και σε αυτήν την πτέρυγα,

φαίνεται να κινείται και ο αρχιεπίσκοπος. Αλλά, το να κινείται σε τέτοιους ρυθμούς και μερίδα των κεφαλαίων, που εκφράζει η Τράπεζα Κύπρου είναι όντως νέο φαινόμενο. Δύο στιγμιότυπα από την περασμένη εβδομάδα ήταν ίσως αποκαλυπτικά: σε μια από τις εμφανίσεις του στα ΜΜΕ, ο Π. Πολυβίου παρατήρησε με δυσφορία ότι ένας «τριαντάχρονος» της τρόικα, του είπε ότι «δεν είχε αρμοδιότητα να είναι εκεί». Θα πρέπει να ήταν πλήγμα για ένα άτομο που είχε μάθει να έχει εισοδήματα εκατομμυρίων από τις τράπεζες, να κερδίζει δίκες με διαδικαστικές λεπτομέρειες - και λόγω των σχέσεων του με το δικαστικό κατεστημένο - και να αγνοεί τα εξώφθαλα προβλήματα διαπλοκής και σύγκρουσης συμφερόντων που εκπροσωπούσε. Και ο Πολυβίου ήταν πάντα πιστός υπηρέτης των δυτικών συμφερόντων. Τώρα, φαινόταν να ένιωθε και στην αντιμετώπιση, αλλά και στα οικονομικά συμφέροντα αγνοημένος και χρησιμοποιημένος σαν στημένη λεμονόκουπα.

Ανάλογη στάση δυσφορίας, είχε και ο αρχιεπίσκοπος, ο οποίος δήλωσε το σαββατοκύριακο, ότι η τρόικα τον απείλησε, όταν προσέφυγε στο δικαστήριο για τις μετοχές της εκκλησίας. Υπήρχε και εδώ η ξαφνική συνείδηση ότι οι μεγάλοι τοπικοί άρχοντες ήταν πια ιθαγενείς απέναντι σε μια μεγάλη δύναμη.

Τα δικηγορικά γραφεία, το ξέπλυμα και οι φόβοι για τις απαιτήσεις των ιδιοκτητών των κεφαλαίων, που πέρασαν από πλυντήριο και βγήκαν κουρεμένα

Παράλληλα, όμως, φαίνεται να δημιουργούνται και νέα ρήγματα και προβλήματα. Μια σημαντική διάσταση στο ξεχείλωμα του τοπικού συστήματος εξουσίας, είναι και η εμπλοκή των δικηγορικών γραφείων στη διακίνηση κεφαλαίων. Σύμφωνα με πληροφορίες που κυκλοφορούν, τα κεφάλαια που συνδέονται με την επίσημη Ρωσία βρίσκονταν στις ιδιωτικές ξένες τράπεζες, άρα τα κεφάλαια που έμειναν στη Λαϊκή και την Τράπεζα Κύπρου ήταν και κεφάλαια που ήθελαν να αποφύγουν τον έλεγχο και την γνώση του ρωσικού κράτους. Σύμφωνα με δημοσίευμα στο Φιλελεύθερο, υπήρχαν σαφείς οδηγίες από ιδιώτες να μετακινηθούν τα κεφάλαια:

«Οι Ρώσοι που έχουν μεγάλες καταθέσεις σε κυπριακές τράπεζες, θεωρούν ότι «είμαστε αχάπαροι, ότι πήγαμε απροετοίμαστοι και τους φέραμε προ απροόπτου και δεν προστατεύουμε τα συμφέροντά τους και άρα ποιά τα εχέγγυα για να έχουν τα λεφτά στην Κύπρο, αφού δεν ξέρουν τί τους περιμένει», αναφέρει ο κ. Ανδρέου.
<http://www.philenews.com/el-gr/oikonomia-kypros/146/139029/dothikan-odigies-gia-na-fygoun-rosika-kefalaia#sthash.1Zxfs6oG.dpuf>

Υπάρχει όμως και μια πιο σκοτεινή διάσταση: όσα κεφάλαια ανήκουν σε άτομα που εμπλέκονται σε επιχειρήσεις τους υπόκοσμου, αυτό που πέρασε σαν κλισέ να λέγεται «ρωσική μαφία», και δεν έχουν διαρρεύσει, αναμένεται να γίνουν πεδίο έντονων διεκδικήσεων. Διότι όπως αναφέρθηκε μια άλλη μερίδα κεφαλαίων, είναι καθ' όλα νόμιμη και μπορεί να γλίτωσε το κούρεμα. Οι φήμες, ωστόσο, λένε ότι οι ροές κεφαλαίου από ύποπτες δραστηριότητες, κατατίθονταν στις τράπεζες στο όνομα κυπριακών δικηγορικών και λογιστικών γραφείων – και τώρα οι καταθέτες θα απαιτούν από τα κυπριακά γραφεία τα κεφάλαια τους.

Πρόκειται για υπέρογκα ποσα – δικηγόρος γνώστης των πεπραγμένων δήλωσε στη Δέφτερη Ανάγνωση, ότι μόνο ένα γραφείο έχει καταθέσεις 1 δις στις Κυπριακές Τράπεζες. Από αυτές τις ενέργειες, τα κυπριακά γραφεία εξασφαλίζουν «commissions» και άλλα ανταλλάγματα από τις Τράπεζες και τα ποσά αυτά ήταν ανάλογα ψηλά. Και φυσικά, συνέδεε δικηγόρους, λογιστές και τράπεζες σε ένα σχήμα διαπλοκής. Όπως αναφέρθηκε σε προηγούμενο άρθρο της Δέφτερης Ανάγνωσης (<http://www.defterianaynosi.com/article.php?id=560> , <http://www.defterianaynosi.com/article.php?id=543>) υπάρχουν υπόνοιες ότι είναι με αυτόν τον τρόπο που εξασφάλισε το γραφείο του Νίκου Αναστασιάδη, τα «δωράκια» από την Τραπεζα Κύπρου, που έφερε στην δημοσιότητα το Κουτί της Πανδώρας, μια εβδομάδα πριν τις προεδρικές εκλογές. Και ίσως, εδώ, έγκειται και η απάντηση στο ερώτημα που θέτει στο παραμυθητό της όλη η Κύπρος τις τελευταίες ημέρες. «Που ήβρε τα 46 εκ. ο γαμπρός του Αναστασιάδη;». Θυμίζουμε ότι το δικηγορικό γραφείο διαχειρίζεται η κόρη του Νίκου Αναστασιάδη, Έλση Λούτσιου, σύζυγος του Γιάννη Λούτσιου.

Μια άλλη διάσταση της όλης υπόθεσης, είναι ότι τώρα οι καταθέτες θα απαιτούν από τα κυπριακά γραφεία τα κεφαλαία τους. Έτσι, μαζί με την κρίση ενός τομέα που

άνθιζε σαν πηγή πλούτου και επιρροής, τώρα τα δικηγορικά γραφεία μπορεί και να βρεθούν και υπό διαφορετική πίεση. Ήδη κυκλοφορούν φήμες για απειλές – και σχετικά σχόλια υπάρχουν στα διεθνή μπλογκς:

Gartman Warns Cyprus: One Does Not Steal Russian Mafia Money And Get Away With It <http://www.businessinsider.com/gartman-cyprus-stealing-russian-money-2013-3#ixzz2PFMphe3u>

«Ήταν μια επιχείρηση, η οποία λειτουργούσε προς όφελος της Κυπριακής κυβέρνησης και των Ρώσων, παρά το σχόλιο του νέου Προέδρου Ν. Αναστασιάδη, ότι η Κύπρος ήταν και είναι «όχι χαλαρή με το ξέπλυμα χρήματος». Μόνο να γελάσει μπορεί κάποιος με ένα τέτοιο σχόλιο – φυσικά, η Κύπρος ήταν χαλαρή στο ξέπλυμα. Το να σκεφτεί κάποιος διαφορετικά είναι αθωότητα. Αλλά, τώρα, κλέψατε ρωσικά λεφτά.... Κάποιος δεν κλέβει λεφτά της ρωσικής μαφίας και γλυτώνει τόσο εύκολα....»

Η κινητοποίηση των δικηγόρων για να εξαιρεθούν οι καταθέσεις αυτές ήταν άμεση. Πέρα από την παρασκηνιακή πίεση που άσκησαν στην κυβέρνηση, έχουν σταλεί και επιστολές στον υπουργό Οικονομικών – επισυνάπτουμε πιο κάτω μια από αυτές. Φαίνεται ότι όλη η προσπάθεια των δικηγόρων, προσέκρουσε στον διοικητή της Κεντρικής Τραπεζας, παρόλο που η κυβέρνηση είδε θετικά το αίτημα.

Το πώς και αν θα ανασυνταχθεί η τοπική εξουσία, θα είναι ένα ενδιαφέρον φαινόμενο στα δεδομένα πλαίσια. Και εξελίξεις, ίσως, να πρέπει να αναμένονται και στα καθεστωτικά ΜΜΕ – αφού, όπως ανέφερε και ο Παράσχος, οι επιχειρηματίες που διαβουλευονται έχουν πρόσβαση στον έλεγχό τους. Αλλά, τώρα πια, είναι και τα χρέη των τραπεζών και το τοπικό κεφάλαιο που είναι και υπό επιτήρηση.

Τεκμήριο: επιστολή στο Σαρρή από το δικηγορικό σύλλογο

ΠΟΛΥ ΕΠΕΙΓΟΝ

Υπουργό Οικονομικών

...

26 Μαρτίου 2013

Έντιμε κύριε Υπουργέ,

Μετά τη συμφωνία που συνάφθηκε στο τελευταίο Eurogroup αναφορικά με την αντιμετώπιση της οικονομικής κατάστασης, θα θέλαμε να εκφράσουμε την ανησυχία μας για τα μέτρα που φαίνεται πως θα ληφθούν και θα επηρεάσουν το δικηγορικό επάγγελμα και ίσως να το «πληγώσουν» ανεπανόρθωτα.

Το θέμα που έχει εγερθεί από τα μέλη μας και σας το παραθέτουμε είναι το εξής:

Όλα τα μέλη /δικηγόροι, διατηρούν λογαριασμούς πελατών (client accounts) για σκοπούς διεκπεραίωσης των εργασιών τους και χρησιμοποιούνται για την εκτέλεση συναλλαγών κατόπιν εντολών των πελατών τους. Εισήγηση μας είναι όπως οι εν λόγω λογαριασμοί εξαιρεθούν από οποιοδήποτε περιορισμό σε συναλλαγές από το «κούρεμα» και σε σχέση με τη Λαϊκή Τράπεζα, να μεταφερθούν στην καλή Τράπεζα. Ο σκοπός της δημιουργίας τέτοιων λογαριασμών ήταν και είναι όχι να λαμβάνουν τόκο, αλλά για λόγους διευκόλυνσης των πελατών,

Βάσει του Κώδικα Δεοντολογίας και συγκεκριμένα στον Κανονισμό 30, παρατίθενται όλες οι υποχρεώσεις που θα πρέπει ο δικηγόρος να τηρεί και οποιαδήποτε παράβαση του Κώδικα Δεοντολογίας αποτελεί αυτόματη παράβαση του με αποτέλεσμα την παραπομπή του παραβαίνοντα στο Πειθαρχικό Συμβούλιο του Συλλόγου.

Εισήγηση του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου είναι όπως οι λογαριασμοί αυτοί να εξαιρεθούν, διαφορετικά η ζημία που θα προκληθεί θα είναι ανεπανόρθωτη και σοβαρή εάν πληγεί και αυτός ο τομέας υπηρεσίας των δικηγόρων (βλ. αύξηση εταιρικού φόρου κτλ.) και συνεπώς η αξιοπιστία και το επάγγελμα του δικηγόρου θα πληγούν ανεπανόρθωτα επιφέροντας αρνητικά αποτελέσματα.

**Οι λίστες των δανείων, οι λίστες των εκροών,
οι προσπάθειες λογοκρισίας – μετατόπισης
και η χιονοστιβάδα που δεν μπορεί να συγκαλυφθεί**

Όταν μια χώρα βρεθεί σε κρίση και τη στιγμή της αποκάλυψης των δεδομένων, οι εξωτερικοί ελεγκτές, τους οποίους στήριζαν και καλούσαν οι τράπεζες και οι πολιτικοί τους εκπρόσωποι, για σχεδόν δύο χρόνια, εστιάζουν χωρίς δισταγμό στις δύο μεγάλες τράπεζες, τότε το ζήτημα των αιτιών της κρίσης έχει ξεκαθαρίσει και ιστορικά και πρακτικά. Επειδή, ωστόσο, στο εσωτερικό της Κύπρου, τα ΜΜΕ προσπαθούσαν για χρόνια να συγκαλύψουν τις τράπεζες, η αλλαγή έμφασης γίνεται αργά και με προσπάθειες μετατόπισης να πλανιούνται ακόμα. Ο Πολίτης, την 1^η του Απριλίου, είχε πρωτοσέλιδη είδηση ότι η Κεντρική Τράπεζα διερευνά και τις σχέσεις των τραπεζών με τα ΜΜΕ. Μια ενδιαφέρουσα και ενδεχομένως νευραλγική πτυχή...

Οι δύο λίστες

Όταν εμφανίστηκε αρχικά σε ένα ηλεκτρονικό σάιτ, η πληροφορία για τη λίστα διαγραφής δανείων, η πηγή της διαρροής ήταν αμφίβολη – αλλά σηματοδοτούσε και μια νέα στροφή στον υπόγειο ανταγωνισμό ανάμεσα σε διάφορες ομάδες. Ο Κ. Βαξεβάνης στο κείμενο του «Ελληνική δικαιοσύνη και Απίλκας 3», όπου εστίαζε στο πώς η επέκταση των κυπριακών τραπεζών στην Ελλάδα, και ιδιαίτερα στη σχέση Βγενόπουλου – Λαϊκής, οδήγησε εν μέρει στην παρούσα κρίση. Αλλά για ένα εκπρόσωπο της διερευνητικής δημοσιογραφίας, υπήρχε και μια έμμεση προειδοποίηση ότι κυκλοφορούσαν διάφορες λίστες – και ίσως και για διάφορες χρήσεις:

«Την Παρασκευή το πρωί, στην πτήση από Λάρνακα για Αθήνα, μια κυρία κρατούσε στο χέρι της ένα χαρτί με μερικές δεκάδες ονόματα, τα οποία διάβαζε ένα προς ένα στη διπλανή της. Απ' ό,τι της διευκρίνιζε, ήταν τα ονόματα όσων είχαν βγάλει λεφτά από την Κύπρο στο εξωτερικό τις κρίσιμες μέρες πριν το Eurogroup. Λίγες ώρες πριν, μια άλλη λίστα, την οποία δημοσιεύσαμε μάλιστα, με τους πολιτικούς των οποίων σβήστηκαν δάνεια, κυκλοφορούσε στα γραφεία των κυπρίων βουλευτών.»¹

Μια νέα διευρυμένη λίστα για τα δάνεια που διαγράφηκαν

Την ίδια μέρα, κυκλοφορούσε η μια λίστα με ονόματα ατόμων, που εμπλέκονται στην πολιτική, στα οποία έγιναν διαγραφές δανείων. Οι πιο κραυγαλέες περιπτώσεις ήταν του τέως προέδρου Γ. Βασιλείου - διαγράφηκε πόσο 5.8 εκατομμυρίων - και του Α. Κυπριανού - διαγράφηκε ποσό 1.2 εκατομμυρίου - της ιστορικής πολιτικής οικογένειας του ΔΗΚΟ. Οι διαγραφές περιλάμβαναν και τη διαγραφή του υπόλοιπου

¹<http://www.koutipandoras.gr/34851/%CE%B5%CE%BB%CE%BB%CE%B7%CE%BD%CE%B9%CE%BA%CE%AE-%CE%B4%CE%B9%CE%BA%CE%B1%CE%B9%CE%BF%CF%83%CF%8D%CE%BD%CE%B7-%CE%BA%CE%B1%CE%B9-%CE%B1%CF%84%CF%84%CE%AF%CE%BB%CE%B1%CF%82-3.html>

από ένα χρέος της ΠΕΟ από το 2001-06, ενώ περιλαμβάνονταν και πολιτικοί από διάφορους πολιτικούς χώρους – με εξαίρεση την ΕΔΕΚ και τους Οικολόγους.

Το ζήτημα των δανείων ωστόσο, δεν είναι εμφανίζεται για πρώτη φορά που – και όπως σχολιάστηκε στη Δέφτερη Ανάγνωση και τον Αύγουστο και τον Οκτώβρη (<http://www.defterianaynosi.com/article.php?id=538>

<http://www.defterianaynosi.com/article.php?id=366>,

<http://www.defterianaynosi.com/article.php?id=286>), η εμφάνιση του θέματος τότε είχε να κάνει με σκόπιμη προσπάθεια μετατόπισης της έμφασης. Και στις δύο περιπτώσεις, εμφανίστηκαν επιλεκτικά θέματα διαγραφής δανείων και ο στόχος όπως ομολόγησε σε κείμενό του ο Μ. Δρουσιώτης, που ήταν ο πρώτος που λειτούργησε ως φερέφωνο των τραπεζών, ήταν να σταματήσει η συζήτηση για τα σκάνδαλα των τραπεζών. Και στις δύο περιπτώσεις - τέλος Αυγούστου και τέλος Οκτωβρίου - η δημόσια συζήτηση είχε εστιαστεί σε διαγραφές δανείων, που αφορούσαν την αριστερά – η οποία ήταν και η μόνη που επέμενε στο θέμα της ευθύνης των τραπεζών. Όταν, τελικά, κατατέθηκαν τεκμήρια στην επιτροπή οικονομικών της βουλής, το Δεκέμβριο, που έδειχναν ότι τα διαγραφέντα δάνεια έφταναν τα 87 εκατομμύρια, τα ΜΜΕ αγνοήθηκε πλήρως.

Οπότε, η νέα εμφάνιση λίστας με διαγραφές δανείων ήταν λογικό να προκαλέσει και καχυποψία, αφού υπήρχε ο κλασικός τρόπος μετατόπισης πριν. Αυτή η λίστα ήταν σαφώς εκτενέστερη – και δεν εστιαζόταν μόνο στην αριστερά. Τα ποσά, τα οποία αναφέρονταν ωστόσο ήταν πολύ μικρά και σε σχέση με το συνολικό πόσο των τραπεζιτικών ελλειμμάτων και σκανδάλων, αλλά και με το συνολικό ποσό των διαγραφών – ένα ποσό γύρω στα 10 εκατομμύρια απέναντι σε 87 εκατομμύρια. Όπως χαρακτηριστικά δήλωσε ο Δ. Συλούρης, ο οποίος είναι από τους βουλευτές που διερευνούν το θέμα με συνέπεια από το φθινόπωρο, στην επιτροπή θεσμών της Βουλής: « Τί είναι τα 10 εκατομμύρια μπροστά στην τρύπα 10 δις των τραπεζών;»

Όπως επεσήμαναν οι νομικοί κύκλοι που

συμβουλευτήκαμε, το ουσιαστικό πρόβλημα δεν είναι οι διαγραφές δανείων, αλλά ότι αυτό το μέτρο εφαρμοζόταν επιλεκτικά – και εδώ βρίσκεται το θέμα της πρόσβασης μερικών στα εσωτερικά των τραπεζών. Οπότε, το θέμα θα πρέπει να είναι η διεύρυνση αυτού του μέτρου, παρά η συρρίκνωση του. Διότι μπαίνουμε σε μια εποχή, όπου οι τράπεζες θα διεκδικούν από το κοινό, από μη-εξυπηρετούμενα δάνεια και υποθήκες, και είναι σημαντικό

**να κατοχυρωθεί η αρχή της διαγραφής χρεών, που δεν
μπορούν να αποκληρωθούν ή στα οποία ο πελάτης έχει
ήδη πληρώσει αρκετά.**

Η αποκάλυψη για την διαγραφή του δανείου του Γ. Βασιλείου δημιούργησε ευρύτερους συνειρμούς – ο Βγενόπουλος, αμέσως, εστίασε στο Σαρρή, που φαίνεται ότι εμπλεκόταν στην απόφαση. Ο ίδιος ο κ. Βασιλείου ισχυρίστηκε ότι πλήρωσε ήδη ένα ποσό και ότι η όλη ιστορία αφορούσε δική του εμπλοκή μόνο ως εγγυητής. Ωστόσο, οι πληροφορίες τον φέρουν να έχει μια βαθύτερη και ευρύτερη σχέση με τη Λαϊκή από αυτήν που άφησε να φανεί στην ανακοίνωσή του.

Γενικότερα, ωστόσο, νομικοί κύκλοι τόνιζαν ότι είναι πολύ πιθανό ότι οι περισσότερες διαγραφές να έγιναν νομότυπα με την έννοια ότι υπάρχουν διαδικασίες στις τράπεζες για να μπορούν να αντλούν κεφάλαια μέσα από τελικούς συμβιβασμούς και από δάνεια που φαίνονται να μην μπορούν να αποπληρωθούν. Η περίπτωση της ΠΕΟ λ.χ. ήταν εκφραστική – η τράπεζα είχε πάρει 3 ξενοδοχεία και ένα κρουαζιερόπλοιο ήδη και η εταιρεία που διαχειριζόταν τα ξενοδοχεία της ΠΕΟ είχε ήδη κλείσει.

Σε αυτό το πλαίσιο, το σημαντικό δεν είναι η απαγόρευση τέτοιων διαγραφών, αλλά αντίθετα η διεύρυνση τους. Όπως επεσήμαναν οι νομικοί κύκλοι που συμβουλευτήκαμε, το ουσιαστικό πρόβλημα δεν είναι οι διαγραφές, αλλά ότι αυτό το μέτρο εφαρμοζόταν επιλεκτικά – και εδώ βρίσκεται το θέμα της πρόσβασης μερικών στα εσωτερικά των τραπεζών. Οπότε, το θέμα θα πρέπει να είναι η διεύρυνση αυτού του μέτρου, παρά η συρρίκνωση του. Διότι μπαίνουμε σε μια εποχή όπου οι τράπεζες θα διεκδικούν από το κοινό, από μη-εξυπηρετούμενα δάνεια και υποθήκες και είναι σημαντικό να κατοχυρωθεί η αρχή της διαγραφής χρεών που δεν μπορούν να αποκληρωθούν ή στα οποία ο πελάτης έχει ήδη πληρώσει αρκετά.

Σενάρια για τις διαρροές

Το ζήτημα του ποιός διέρρευσε τη λίστα παραμένει μετέωρο. Υπήρχαν τουλάχιστον τέσσερις εν δυνάμει υποψήφιοι: κυβερνητικοί κύκλοι, τραπεζιτικοί κύκλοι, κύκλοι της Κεντρικής Τράπεζας, ο Α. Βγενόπουλος. Η κυβέρνηση βρισκόταν και βρίσκεται υπό πίεση – έστω και αν προσπαθεί να μην υπενθυμίζει πώς και πόσο στήριζε τις τράπεζες και προσπαθούσε να συγκαλύψει τις ευθύνες τους προηγουμένως, είναι φανερό ότι οδήγησε την οικονομία σε μια κρίση εκβιασμού λόγω ανικανότητας, αλλά και προσπαθειών να φορτωθούν οι ζημιές των τραπεζών στο κοινό. Σε αυτό το πλαίσιο, και με δεδομένο ότι η διαρροή σκανδάλων που αφορούν την κυβέρνηση – όπως το σκάνδαλο με τον συμπέθερο και τον γαμπρό του Αναστασιάδη – δεν θα

εξαντληθεί εύκολα, η στρατηγική που φάνηκε να προωθεί το κυβερνητικό κόμμα ήταν η λογική του Πάγκαλου «όλοι φταίνε».

Ο άλλος υποψήφιος, οι τραπεζιτικοί κύκλοι, αφορά σε εκείνους οι οποίοι νιώθουν χαμένοι από το αποτέλεσμα του δεύτερου γιούρογκρουπ ή που θέλουν να κλείσει το θέμα όσο πιο γρήγορα γίνεται και εξαπέλυσαν εκστρατεία κρίσης νομιμότητας ενάντια στην πολιτική ελίτ. Αν και αυτή η υποψία είναι διάχυτη, εντούτοις δεν έχει διευκρινιστεί ποιοί και πώς θα μπορούσαν να εμπλέκονται.

Η Κεντρική Τράπεζα θα μπορούσε να ήταν επίσης υποψήφια – εκείνη την εβδομάδα οι πολιτικοί, με πρώτη την κυβέρνηση, είχαν προσπαθήσει να εστιάσουν τη κριτική στον κ. Δημητριάδη - μια υστερία που έφτασε την Πέμπτη μέχρι τη βουλή. Με δεδομένο, ωστόσο, ότι η Κεντρική Τράπεζα έχει στα χέρια της την έκθεση Alvarez and Marshal, είχε και έχει στα χέρια της πολύ πιο γέρα χαρτιά απέναντι σε μερίδα της πολιτικής ελίτ τουλάχιστον, παρά το ζήτημα των δανείων, που αργά ή γρήγορα θα φανεί ότι είναι θέμα εφαρμογής κανονισμών που δεν εφαρμόζονται και σε άλλους, ενώ θα έπρεπε.

Ο κ. Βγενόπουλος είναι ίσως ο πιο πιθανός ύποπτος. Ο κ. Βγενόπουλος ξέρει καλά τα υπόγεια του κυπριακού τραπεζικού συστήματος και βρίσκεται στο στόχαστρο για το θέμα των αξιόγραφων – θα πρέπει, μάλιστα, να εμφανιστεί και σε δίκη αυτές τις μέρες. Επιπλέον, είχε ήδη κυκλοφορήσει μια λίστα με βουλευτές, που είχαν πάρει δάνεια από τράπεζες – και στην οποία μια από τις πρώτες θέσεις κατείχε ο Α. Νεοφύτου. Διότι, προφανώς, το θέμα των δανείων δεν εξαντλείται στα 87 εκατομμύρια που διαγράφηκαν, αλλά και στους όρους με τους οποίους δίνονταν δάνεια εκατοντάδων χιλιάδων ή εκατομμυρίων.

Η λίστα των εκροών πριν το Γιούρογκρουπ και οι προσπάθειες μετατόπισης: η απολογία Δίπλαρου και τα δικηγορικά-λογιστικά γραφεία «που ήξεραν»

Τελικά, την Κυριακή, κυκλοφόρησε η είδηση που είχε ήδη κάνει τον γύρο της Κύπρου σαν ψίθυρος: ότι η οικογένεια του συμπέθερου του κ. Αναστασιάδη είχε βγάλει εκατομμύρια από την Κύπρο πριν το κούρεμα. Για να κατανοηθεί πως λειτουργεί και η στρατηγική της μετατόπισης ευθυνών, αξίζει να αναφερθεί ένα επεισόδιο που εμφανίστηκε τις πρώτες μέρες των συζητήσεων για τις ευθύνες. Σε μια τηλεοπτική εκπομπή ο βουλευτής του ΔΗΣΥ, Ε. Δίπλαρος είχε πει ότι και η κόρη του Δ. Χριστόφια είχε βγάλει εκατομμύρια από την Κύπρο. Όταν τηλεφώνησε την εκπομπή η κόρη του πρώην προέδρου, ο βουλευτής ανακάλεσε. Όταν, όμως, κυκλοφορούν τέτοια ψέματα, είναι προφανές ότι δεν μπορεί να είναι τυχαία. Ο βουλευτής κόμματος του οποίου ο ηγέτης είχε κόρη που έβγαλε εκατομμύρια όντως από την Κύπρο, καμωνόταν ότι δεν το ξέρει και άφηνε δημόσια ένα ξεκάθαρο ψέμα να αιωρείται – και

απλώς αναίρεσε όταν το θύμα του ψέματος τον αντιμετώπισε. Προφανώς, δεν μπορεί να ήταν τυχαία η παρέμβαση του κ. Δίπλαρου - μάλλον είναι μέρος της στρατηγικής της απελπισίας που λέει «όλοι φταίνε» για να αποφευχθεί η απόδοση ευθυνών σε όσους, όντως, έχουν διαπράξει παρατυπίες ή παρανομίες. Η απολογία και ανάκληση των κατηγοριών από τον Ε.Δίπλαρο στο λινκ που ακολουθεί: http://www.newsit.com.cy/default.php?pname=Article&art_id=110498&catid=9

Τη Δευτέρα, διέρρευσε μια λίστα με τις εταιρείες που έκαναν εκροές και την Τρίτη το θέμα πήρε νέες διαστάσεις με το δημοσίευμα του Φιλελευθέρου ότι «Γνωστοί ελεγκτές και γραφεία βρίσκονται πίσω από τις περισσότερες εταιρείες της καινούργιας λίστας για εκροές κεφαλαίων...». Και ο υπότιτλος ήταν εκφραστικός: «Προπέτασμα καπνού από λογιστές-ελεγκτές για εκροές 700 εκατομμυρίων». Υπενθυμίζεται ότι το τελικό σπρώξιμο της Κυπριακής Δημοκρατίας στο μηχανισμό στήριξης της τρόικα έγινε από την Τράπεζα Κύπρου όταν ζήτησε 500 εκατομμύρια στις 25 Ιουνίου 2012.

**Η επίθεση ενάντια στο Δημητριάδη:
η προσπάθεια μετατόπισης ευθυνών, αλλά και η ανησυχία
του τραπεζικού κατεστημένου για ένα διοικητή της Κεντρικής
που δεν τον ελέγχουν**

**Δικτατορία
χωρίς τανκς
γίνεται. Χωρίς
τηλεόραση όχι!**

Η επίθεση ενάντια στο Δημητριάδη ξεκίνησε από το σαββατοκύριακο. Αυτό που είχε μεσολαβήσει μετά το Γιούρογκρουπ, ήταν η εφαρμογή του σχεδίου για μεταβατικό στάδιο για τη Λαϊκή με το διαχωρισμό της σε καλή και κακή τράπεζα. Όταν ο Δημητριάδης προχώρησε στο διορισμό διαχειριστή, ακολούθησε το σοκ των υπάλληλων. Όταν προχώρησε να διορίσει και διαχειριστή στην Τράπεζα Κύπρου, τότε το κατεστημένο της τράπεζας αντέδρασε έντονα. Η κυβέρνηση είχε 3 λόγους για να επιτεθεί στο Δημητριάδη:

1. **Φόβος από την έρευνα για έρευνα για τις τράπεζες.** Με δεδομένο πια, ότι η ηγεσία του ΔΗΣΥ εμφανιζόταν ως εκπρόσωπος των τραπεζών, από το καλοκαίρι οι εφημερίδες που πρόσκεινται στον ΔΗΣΥ, ιδιαίτερα η Αλήθεια, εξαπέλυαν επιθέσεις εναντίον του διοικητή της Κεντρικής – ιδιαίτερα σε σχέση με την έρευνα. Ένα εκφραστικό επεισόδιο εκείνης της περιόδου ήταν η κάλυψη του κ. Ορφανίδη, όταν αρνήθηκε να παραδώσει το σκληρό δίσκο του υπηρεσιακού του υπολογιστή. Σε αυτό το πλαίσιο, η ελπίδα να έχει ο Αναστασιάδης ένα δικό του - άνθρωπο του τραπεζικού κατεστημένου, προφανώς - στην Κεντρική Τράπεζα, ήταν σαφώς ένα από τα κίνητρα της επίθεσης, αν και είναι αμφίβολο αν ήταν εφικτό έτσι και αλλιώς.

2. Η θέση του Δημητριάδη ότι το πρόβλημα των δύο τραπεζών δεν μπορούσε να λυθεί, φορτώνοντας το μόνο στην υπόλοιπη κοινωνία, φαίνεται να προκάλεσε επίσης την οργή του προεδρικού. Ο Δημητριάδης διαφώνησε με την φορολόγηση των καταθέσεων κάτω από 100,000 (δεν είχε καν ζητηθεί η γνώμη του και το έμαθε, όπως παρατηρεί και η Guardian, από τις εφημερίδες, ενώ προχώρησε και σε εφαρμογή σχεδίου αναδιάρθρωσης των τραπεζών). Με αυτή την έννοια, ο Δημητριάδης ήταν και ένας στόχος στον οποίο έγινε προσπάθεια να μετατοπιστεί η έμφαση μετά από το φιάσκο των Γιούρογκρουπ – και αν η κοινωνία ήταν οργισμένη με την απόπειρα κουρέματος των μικροκαταθέσεων, οι μεγαλομέτοχοι ήταν οργισμένοι με την αδυναμία του προέδρου που εξέλεξαν να τους καλύψει. Ενδεχομένως, πίστεψαν και αυτοί στις «ευρωπαϊκές του φιλίες». Σε αυτό το πλαίσιο, έγινε προσπάθεια να μετατοπιστούν οι ευθύνες για τις αποφάσεις του Γιούρογκρουπ στην εφαρμογή τους από την Κεντρική.

3. **Η ύστατη προσπάθεια να συνδεθούν οι δύο ένοχες τράπεζες με το υπόλοιπο τραπεζικό σύστημα:** Μέρος της όλης προσπάθειας από την αρχή της κρίσης, ήταν να μετατοπιστεί η έμφαση από τις δυο τράπεζες. Στην αρχή έγινε προσπάθεια να μετατοπιστούν στο δημόσιο τα προβλήματα και μετά να τα φορτωθεί όλο το τραπεζικό σύστημα - και οι μικροκαταθέτες και ο συνεργατισμός. Αυτή η απόπειρα απέτυχε, μετά την εξέγερση του κοινού, που οδήγησε στην απόφαση της 19/3 και το δεύτερο Γιούρογκρουπ. Με βάση εκείνη την απόφαση, το θέμα εστιαζόταν πια στις δυο τράπεζες και στους μέτοχους και τους καταθέτες άνω των 100,000. Σε αυτό το πλαίσιο, το έναυσμα για την επίθεση εναντίον του Διοικητή της Κεντρικής, το έδωσε η απόφαση του Δημητριάδη να ανοίξουν οι τράπεζες πλην της Λαϊκής και της Τράπεζας Κύπρου. Από την πλευρά του Δημητριάδη, ήταν μια λογική κίνηση σταθεροποίησης – από την πλευρά του προεδρικού και των ομάδων του τραπεζικού κεφαλαίου, όμως, ήταν εφιάλτης. Κάτι τέτοιο θα σήμαινε, ουσιαστικά, ότι θα έμπαινε και η Τράπεζα Κύπρου στις προβληματικές. Αυτό, βέβαια, είναι φανερό, αλλά όπως γινόταν και με την Λαϊκή για χρόνια, η συγκάλυψη έγινε και τρόπος ζωής πια για μια

μερίδα του κεφαλαίου. Όταν, τελικά, δέχθηκε ο Δημητριάδης να μην ανοίξουν οι τράπεζες την Τρίτη, αμέσως συνειδητοποιήθηκε ο κίνδυνος για πανικό. Ίσως και αυτός να ήταν ένας λόγος που καλλιεργήθηκε το κλίμα υστερίας εναντίον του εκείνες τις μέρες.

Ο ίδιος ξεκαθάρισε ότι όχι μόνο δεν είχε πρόθεση να παραιτηθεί, αλλά και ότι το στήριζε η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα. Και παρά την κλασική και αστεία πια, ως φαινόμενο που επαναλαμβάνεται σαν χορωδία, συντονισμένη επίθεση των καθεστωτικών ΜΜΕ, υπήρχε μια διάχυτη καχυποψία για τα κίνητρα της επίθεσης εναντίον του – που εκφράστηκε και στην καθημερινότητα αλλά και στο ίντερνετ.

Όπως παρατήρησε και ο Συλούρης στη σύσκεψη των αρχηγών των κομμάτων, η επίθεση μπορούσε και να τον ενισχύσει – μέσα ενδεχομένως και από μια ηρωοποίηση ως το άτομο που αντιστέκεται στο κατεστημένο. Έτσι η επίθεση εναντίον του, πάγωσε κάπου στη βουλή.

Συνειδητοποιώντας τα νέα δεδομένα, με την τρόικα να έχει πια έλεγχο των κρατικών μηχανισμών

Οι επιθέσεις, ωστόσο, είχαν να κάμουν και με ένα ευρύτερο κλίμα δυσφορίας πια με την Ευρώπη. Έτσι και το ΑΚΕΛ που γενικά τον στήριζε στην έρευνα για τις τράπεζες, άσκησε κριτική στο διοικητή για τις αποφάσεις του στην τραπεζιτική αναδιάρθρωση. Οι εστιάσεις ήταν περισσότερο τυπικές και φαίνονταν να κινούνται σε ένα κλίμα διατήρησης της ενότητας που είχε επιτευχθεί. Σαν δυσφορία υπήρχε και ένα κλίμα μέσα στο ΑΚΕΛ ότι ο Δημητριάδης είχε ταυτιστεί με την τρόικα. Αυτό, βέβαια, είναι και θεσμικά κατανοητό, αφού ο διοικητής της Κεντρικής συμμετέχει και στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα. Όταν το θέμα συζητείτο στη βουλή, φαίνεται ότι τελικά το ΑΚΕΛ, αλλά και άλλοι βουλευτές κινήθηκαν ορθολογικά. Και η πίεση από τη βάση της αριστεράς είναι σαφώς υπέρ της έρευνας για τις τράπεζες. Διότι μια απόφαση της βουλής εναντίον του διοικητή, όχι μόνο θα δημιουργούσε ένα ακόμα πρόβλημα - αφού θα ήταν συνταγματικά χωρίς νόημα σε ένα σύστημα διαχωρισμού των εξουσιών - αλλά θα οδηγούσε και σε σαφώς χειρότερα δεδομένα με την παράδοση της Κεντρικής Τράπεζας στο βαθύ κράτος του τραπεζικού κατεστημένου που έφερε τη χώρα στη σημερινή κρίση.

Οι αντιφάσεις ήταν, άλλωστε, κραυγαλέες. Ο ΔΗΣΥ λ.χ. που είχε πρωτοστατήσει για να έχει ο διοικητής υπερεξουσίες ξαφνικά του έκανε κριτική. Η πιθανότητα να ήθελε άλλο, πιο φιλικό διοικητή, είναι μια μεγάλη πιθανότητα. Αλλά σε αυτήν την περίπτωση, δεν θα είχε γίνει ούτε η έρευνα για τις τράπεζες και μάλλον ο διοικητής θα ευνοούσε τους μεγαλομετόχους .

Τις επόμενες μέρες δημοσιοποιήθηκαν και δηλώσεις στήριξης του Δημητριάδη από πολίτες, που εστίαζαν στην έρευνα για τις τράπεζες και στην αποτροπή της συγκάλυψης

Πώς έφτασε η Λαϊκή τα 9 δις

Μέσα στα πλαίσια των συζητήσεων, ο Δημητριάδης έδωσε και δείγματα του τί πραγματικά έγινε. Την Τρίτη, ο Φιλελεύθερος δημοσίευσε ένα πρωτοσέλιδο που μπορεί να πει κάποιος ότι προσπαθούσε και να μετατοπίσει τις ευθύνες από την κυβέρνηση για το γιούρογκρουπ και ίσως και έμμεσα να επιτεθεί στο Δημητριάδη. Ο τίτλος εστίαζε στο ότι η παροχή του ΕΛΑ προς την Λαϊκή είχε αυξηθεί από το Σεπτέμβριο του 2011 μέχρι τον Ιούνιο του 2012 σε 9 δις. Η παρουσίαση, βέβαια, δεν εξηγούσε ούτε γιατί η Λαϊκή βρέθηκε το Σεπτέμβριο του 2011 - πριν καν το ελληνικό κούρεμα - να αντλεί ρευστότητα από τον ΕΛΑ και γιατί αυξήθηκε το ποσοστό.

Το Σεπτέμβριο, που φαίνεται να ξεκίνησε η άντληση ρευστότητας από τον ΕΛΑ, το ποσό ήταν 490 εκατομμύρια - σχεδόν το ίδιο ποσό που ζήτησε η Τράπεζα Κύπρου τον Ιούνιο του 2012 - αλλά μέχρι τον Ιανουάριο είχε εκτοξευθεί σε 3.7 δις.² Σύμφωνα μάλιστα με τον κ. Συλούρη, ο οποίος είχε ενδοιασμούς για την στήριξη της Λαϊκής την άνοιξη του 2012, η τράπεζα δεν είχε πληροφορήσει την βουλή για αυτή την εκκρεμότητα της.

Ο Δημητριάδης σε απαντητική ανακοίνωση του διεύρυνε την εικόνα για το τί συγκαλυπτόταν:

Όταν η Τράπεζα Κύπρου έριξε τη βόμβα της αποκαλύπτοντας ότι χρειάζονταν ενίσχυση μισού δις, 5 μέρες πριν την εκπνοή της ημερομηνίας για ανακεφαλαιοποίηση, τότε η ΕΚΤ, λόγω της σχετικής υποβάθμισης από τους Fitch σταμάτησε να δέχεται σαν ενέχυρο τα κυπριακά ομόλογα, και έτσι ένα ακόμα χρέος της λαϊκής προς την ΕΚΤ, ύψους 2. 6 δις μεταφέρθηκε στις οφειλές του ΕΛΑ, αποκαλύπτοντας ότι το συνολικό πόσο το οποίο όφειλε η Λαϊκή ήταν ήδη στα 6 δις (3.7+2.6). Σε αυτό το ποσό, προστέθηκαν και «εκροές καταθέσεων» από παραρτήματα της Λαϊκής στην Ελλάδα (2 δις), όπως και υποβαθμίσεις των ελληνικών ομολόγων (1.2 δις), λόγω της αστάθειας μετά τις ελληνικές εκλογές.

² Φιλελεύθερος 26/3, σελ. 8

Εικόνες κυπριακής καθημερινότητας και αλληλεγγύης

Κι υπάρχει - αναμφίβολα - κι ο καλός Κύπριος . Ο αγαθός και ταπεινός άνθρωπος που είναι έτοιμος να συνεισφέρει στον συνάνθρωπο .

Όπως στο περιστατικό που μας περιέγραψαν πως συνέβη σε ΑΤΜ της Λαϊκής , στη Λευκωσία όταν ήρθε η σειρά μιας ηλικιωμένης γυναίκας να τραβήξει χρήματα . Χωρίς ίχνος πονηρότητας , έδωσε το πορτοφόλι της στον επόμενο λέγοντάς του " γιε μου , δεν έχω ξαναβγάλει έτσι χρήματα, αν μπορείς , βγάλε για μένα " . Μα εκείνος δεν βρήκε μέσα κάρτα – μονάχα το δευτεράκι της γιαγιάς και λίγα κέρματα . Συσκέφθηκε τότε για λίγο με τους επόμενους στην ουρά , κι έβγαλαν όλοι από λίγα χρήματα με την κάρτα τους και τα έδωσαν στη γιαγιά .

Κι εκείνη αξιοπρεπέστατη μες στην πενία της , όταν κατάλαβε πως τα χρήματα που της έδωσαν δεν ήταν δικά της , πρώτα αρνήθηκε κι ύστερα ζήτησε να της γράψουν τα τηλέφωνά τους για να τους επιστρέψει τα χρήματα όταν θα ανοίξουν οι τράπεζες .

"Παραλίμνι 5.45 πμ, κάνω βόλτα με το ποδήλατο μου ένας παππούς σε βενζινάδικο να στέκει έξω από ένα παλιό αυτοκίνητο, μου λέει καλημέρα και τον καλημερίζω καταλαμβένω ότι θέλει κάτι , σταματάω τον ρωτώ αν χρειάζεται κάτι μου λέει όχι απλά περιμένω να ανοίξει το βενζινάδικο του εξηγώ ότι στις 7 ανοίγει αν θέλει να τον βο...ηθήσω , πάει στον αυτοκίνητο και μου δείχνει το βιβλιάριο της συνεργατικής με

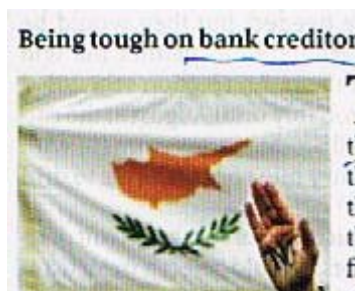
υπόλοιπο 700 ευρώ παραξενεύομαι, και μου εξηγεί ότι δεν έχει κάρτα για να βγάλει τα λεφτά του από την τράπεζα και περιμένει να ανοίξει το βενζινάδικο να τούς αφήσει το βιβλιάριο για να του βάλουν 5 ευρώ βενζίνα για να πάει στην κόρη του. Πάγωσα είχα μαζί μου 10 ευρώ τα βάζω στην μηχανή ενώ ο παππούς διαμαρτύρεται, πάει στον αυτοκίνητο και επιμένει να μου δώσει 2 πορτοκάλια που του είχε δώσει ο γείτονας του, την ευχή σου του λέω παππού... βουρκώνουν τα μάτια του και γυρίζει από την άλλη... φεύγω επίσης βουρκωμένος . "

ΔΙΕΘΝΗ

Η Ευρώπη βλέπει την Κύπρο στον ύπνο της, ενώ τα αδιέξοδα στον ευρωπαϊκό νότο πολλαπλασιάζονται

Το κέντρο βάρους της ευρωπαϊκής οικονομικής κρίσης περιστρέφεται πια γύρω από το «κυπριακό» στην νέα του, οικονομική, μορφή. Το σχόλιο του Economist ήταν εκφραστικό: στο εκδοτικό του σχόλιο είχε μια φωτογραφία της κυπριακής σημαίας με ένα χέρι - που παρέπεμπε και σε «γερμανικό» χαιρετισμό - να γράφει πάνω No. Σημειολογικά ήταν μια ενδιαφέρουσα μετατόπιση. Τις προηγούμενες εβδομάδες, ο Economist είχε αναπαράστας με την Κύπρο να βυθίζεται ανάμεσα σε καρχαρίες. Τώρα, πρόβαλε και ένα είδος αντίστασης στη σημειολογία.

Το κείμενο κινείται σε ανάλογο πλαίσιο. Θεωρούσε ως πρόοδο το ότι μετά από την αντίδραση των Κύπριων είχε μετατοπιστεί το κούρεμα από τους μικροκαταθέτες

στους μεγαλοκαταθέτες – αλλά βέβαια ως εκφραστικό όργανο του χρηματιστικού κεφαλαίου στο Λονδίνο, έβλεπε και τα προβλήματα για το τραπεζικό σύστημα που θα φορτωνόταν τώρα μέρος των ζημιών του. Ως γενική γραμμή, ωστόσο, αυτή η κατεύθυνση, να υποχρεώνονται οι τράπεζες να αναλαμβάνουν μέρος των ζημιών τους, τουλάχιστον, φαίνεται να γίνεται αποδεκτή. Το πιο ενδιαφέρον στο κείμενο ήταν το σχόλιο ότι ουσιαστικά ντε φάκτο υπάρχουν τώρα δυο ευρώ – αφού το ευρώ που κυκλοφορεί στην Κύπρο δεν έχει ελευθερία κίνησης, άρα είναι ντε φάκτο υποτιμημένο (“not worth the same as a euro in Greece or Belgium”). Και σε μια ενδιαφέρουσα στροφή παρέπεμπε και στα μέτρα τα οποία λήφθηκαν Ισλανδία. Σαφώς, λοιπόν, η Κύπρος έχει ανοίξει πια την πόρτα εξόδου από το ευρώ – αφού η πόρτα, έστω και για ένα διάστημα είναι ανοικτή.

Ο επικεφαλής του γιούργκρουπ προσπάθησε να ανοίξει τη συζήτηση ότι το κυπριακό μοντέλο θα μπορούσε να εφαρμοστεί και αλλού, αλλά απέσυρε γρήγορα μπροστά στις αντιδράσεις. Και του κίνδυνου για τους μικροκαταθέτες, αν δεν έχει μια κοινωνία την οργάνωση της κυπριακής για να αντιδράσεις, αλλά και του μεγάλου κεφαλαίου που είδε για πρώτη φορά ένα κούρεμα πάνω στα κέρδη του.

Στην Γαλλία, ο Ολλάντ εμφανίστηκε στην τηλεόραση και επέμενε ότι δεν θα υιοθετούσε σκληρή λιτότητα – μερικές ανταποκρίσεις από τη συνέντευξη του εστίασαν στο μόνο συγκεκριμένο που ανέφερε και που ταίριαζε με την όλη εικόνα: θα επανέφερε τον φόρο 75% στον πλούτο. Είναι, στο ευρύτερο πλαίσιο, μια ανάλογη κίνηση με την αντίδραση των Κυπρίων ενάντια στη φορολόγηση των μικροκαταθετών.

Στον νότο, ωστόσο, τα πράγματα δυσκολεύουν και θεσμικά. Εκτός από τη Κύπρο και το προεδρικό σύστημα με βάση το οποίο η βουλή μπορεί να απορρίψει ότι δεχτεί ο πρόεδρος, στην Πορτογαλία προέκυψε νέο ζήτημα με προσφυγή στο ανώτατο δικαστήριο, ενάντια στην επιπρόσθετη λιτότητα που εξήγγειλε η κυβέρνηση, για να πετύχει το στόχο του ελλείμματος – που απλώς μεγαλώνει, αφού η ύφεση οδηγεί σε μείωση εσόδων από φόρους. Ταυτόχρονα, στην Ιταλία δεν δημιουργήθηκε κυβέρνηση και οι δημοσκοπήσεις δείχνουν ότι και σε νέα εκλογική αναμέτρηση πάλι δεν θα βγαίνει κυβέρνηση. Ακόμα και να δημιουργηθεί, θα είναι μετέωρη, αφού το κίνημα του Γκρίλο θα μπορεί να μπλοκάρει την νομοθετική λειτουργία.

Και στην Ελλάδα εμφανίστηκαν νέες απαιτήσεις της τρόικα λόγω νέων ελλειμμάτων.

Μέση ανατολή: η εμφάνιση της οικονομίας;

Στον αραβικό κόσμο, η ένταση συνεχίστηκε σε Αίγυπτο και Συρία, ενώ η αστάθεια φαίνεται να διευρύνεται στη Λιβύη. Μια νέα παράμετρος είναι η αυξανόμενη εμφάνιση οικονομικών ζητημάτων, τόσο στο δημόσιο λόγο, όσο και στο λόγο του δρόμου.

Στη Λιβύη, την περασμένη βδομάδα υπήρξαν 3 επεισόδια που δείχνουν διευρυνόμενη αποσταθεροποίηση από ισλαμιστές, αλλά και από άλλες ένοπλες ομάδες. Στη Βεγγάζη καταγράφηκαν δυο επεισόδια, που δείχνουν ότι οι ένοπλες ισλαμικές ομάδες που στήριζε το NATO, διευρύνουν πάλι - μετά την εκδίωξή τους από την πόλη το φθινόπωρο - τις δραστηριότητες τους. Στην αρχή, υπήρξε μια σειρά επιθέσεων ενάντια σε κόπτες χριστιανούς και τους ναούς τους. Μετά, ακολούθησε επίθεση σε ομάδα χριστιανών που πήγαινε στη Γάζα – ένα μέλος της Αποστόλης κατήγγειλε ότι «κακοποιήθηκε σεξουαλικά». Τα δυτικά ΜΜΕ προσπαθούν να περιορίσουν, πια, τις αναφορές για το τί ακολούθησε την περσινή τους εκστρατεία υπέρ των ένοπλων ισλαμιστών. Το σαββατοκύριακο, είχαμε ένα νέο μέτωπο στην νότια Λιβύη, όταν ομάδα 150 ένοπλων επιτέθηκε σε στρατιωτική βάση. Στον νότο δεν έχουν ομάδες οι ισλαμιστές. Οι πιο πιθανοί εμπλεκόμενοι είναι, είτε κάποια τοπική φυλή, είτε κανταφικοί.

Στην Αίγυπτο η ένταση ανεβαίνει. Την Παρασκευή, είχαμε νέες συγκρούσεις και στο Κάιρο και σε 3 πόλεις στα βόρεια της χώρας – οι συγκρούσεις, συνήθως, σχετίζονται με επιθέσεις ενάντια σε γραφεία της Μουσουλμανικής αδελφότητας, ή ανάποδα με επιθέσεις ισλαμιστών ενάντια σε διαδηλωτές. Η ένταση ανέβηκε ακόμα περισσότερο όταν η κυβέρνηση κίνησε αγωγή εναντίον κωμικού, ο οποίος έκανε αστεία για τον ισλαμισμό πρόεδρο.

<http://www.euronews.com/newswires/1875954-egypt-satirist-questioned-for-insulting-mursi/>

«..φθάνοντας στο γραφείο του γενικού εισαγγελέα ο Youssef φορούσε ένα τεράστιο καπέλο το οποίο διακωμωδούσε ένα ανάλογο καπέλο, το οποίο φορούσε ο πρόεδρος Μόρσι όταν του απονεμήθηκε τιμητική διάκριση στο Πακιστάν στις αρχές Μαρτίου.»

Φορούσε το ίδιο καπέλο και στο σατιρικό του πρόγραμμα στην τηλεόραση – σε μια ακόμα ειρωνική αναφορά στον ισλαμιστή πρόεδρο. Πέρσι, είχε διακωμωδήσει τη συνεχόμενη χρήση της λέξης «αγάπη» από το Μόρσι, τραγουδώντας ένα ερωτικό τραγούδι σε ένα μαξιλάρι σε σχήμα καρδιάς με το πρόσωπο του προέδρου τυπωμένο πάνω της.»

Στην Συρία συνεχίστηκαν οι συγκρούσεις με τα κυβερνητικά στρατεύματα να ελέγχουν την κατάσταση, ενώ οι ισλαμιστές βομβάρδισαν το πανεπιστήμιο της Δαμασκού. Στο εξωτερικό, το Κατάρ προσπαθεί να προωθήσει την αντιπολίτευση με την θέση της Συρίας στον αραβικό σύνδεσμο. Την ίδια ώρα, στα εμιράτα του Κόλπου άρχισαν να κινούνται διαδικασίες για έλεγχο της ηλεκτρονικής πληροφόρησης. Στην Σαουδική Αραβία προωθούνται μέτρα ενάντια στην ανωνυμία στο twitter.

Συγκρούσεις υπήρξαν και στο Ισραήλ – όπου η ένταση ανάμεσα σε παλαιστίνιους διαδηλωτές και τα ισραηλιτικά στρατεύματα φαίνεται να αυξάνεται του τελευταίους μήνες.

Πέρα, ωστόσο, από τις αντιπαραθέσεις ανάμεσα σε κοσμικούς και ισλαμιστές η οικονομική διάσταση φαίνεται να αποκτά σημαίνοντα ρόλο όσο περνά ο χρόνος. Ήδη στην Αίγυπτο η διεκδίκηση δανείου από το ΔΝΤ προσκρούει στην εσωτερική αστάθεια, αλλά και στην αναμενόμενη λαϊκή οργή από περικοπές σε επιχορηγήσεις. Ανάλογα ζητήματα φαίνεται να υπάρχουν σε διάφορες άλλες χώρες – ο βασιλιάς της Ιορδανίας διόρισε νέα κυβέρνηση με επικεφαλής ένα πρωθυπουργό ο οποίος είχε πρωτοστατήσει στις περικοπές σε επιχορηγήσεις για είδη πετρελαίου. Η τότε κίνηση του, το 2012, είχε προκαλέσει έντονη δυσφορία, διαδηλώσεις μέχρι και αιτήματα για παραίτηση του βασιλιά. Ο επαναδιορισμός του μάλλον είναι προϊών επιβολής από τον ΔΝΤ. Ανάλογη ένταση φαίνεται να υπάρχει και στην άλλη μοναρχία που δεν είναι εμιράτο – στο Μαρόκο όπου οι δυο συντεχνίες της χώρας οργάνωσαν μαζική διαδήλωση διαμαρτυρίας.

KINHΜΑΤΑ

Οι φωνές διαμαρτυρίας συνεχίστηκαν και την βδομάδα που πέρασε. Την Τετάρτη 27 Μαρτίου διοργανώθηκε διαμαρτυρία από την **Κίνηση Πολιτών Ενάντια στις Ιδιωτικοποιήσεις και τις Πολιτικές Λιτότητας** με συγκέντρωση έξω από τα γραφεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και πορεία στο Προεδρικό. Μετά τις φήμες για εντολές προς τους τηλεοπτικούς σταθμούς να μην προβάλλονται κινητοποιήσεις και διαδηλώσεις, η πορεία και η συγκέντρωση έξω από το προεδρικό καλύφθηκε μεμονωμένα από το ΡΙΚ, με αναφορά σε μερικές εκατοντάδες άτομα.

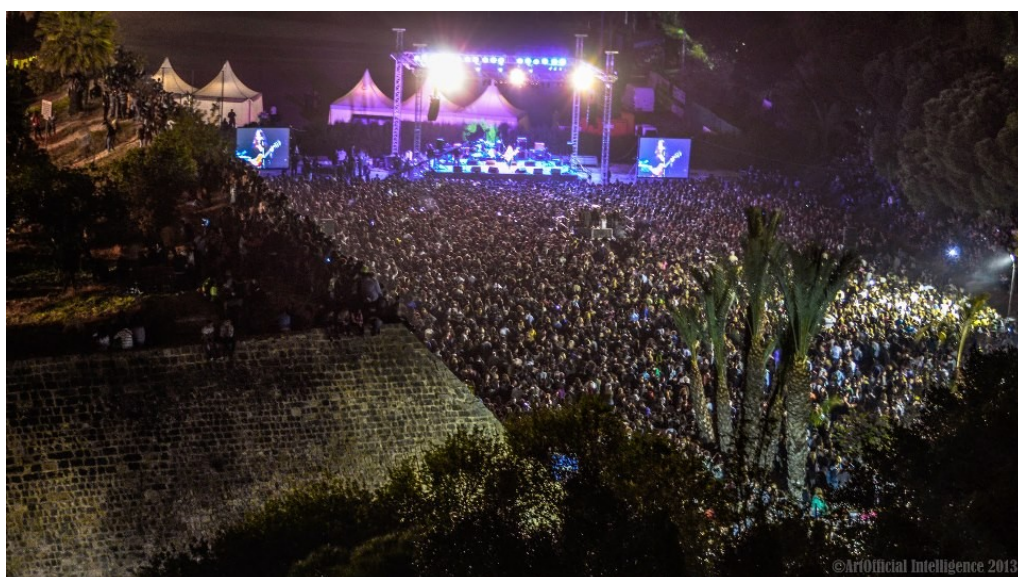
Ταυτόχρονα, η **Συσπείρωση Ατάκτων**, η **Μαθητική Ομάδα Σκαπούλα και Ανέντακτα άτομα**, πραγματοποίησαν συνάντηση για τη δημιουργία ενός μαχητικού ριζοσπαστικού αντικαπιταλιστικού πολιτικού κοινωνικού δικτύου για την ανατροπή. Η πρώτη συνάντηση πραγματοποιήθηκε την Παρασκευή, 29 Μαρτίου. Όπως αναφέρεται στη σχετική ανακοίνωση – κάλεσμα για τη συγκέντρωση, η δημιουργία ενός ανυπότακτου και ριζοσπαστικού δικτύου οριζόντιων δομών θεωρείται πλέον

επιτακτική ανάγκη για τη ρίξη και την ανατροπή, με απώτερο σκοπό την ‘απελευθέρωση από τα καπιταλιστικά δεσμά’ –

<http://syspirosiatakton.org/2013/03/27/%CF%80%CF%81%CF%89%CF%84%CE%BF%CE%B2%CE%BF%CF%85%CE%BB%CE%B9%CE%B1-%CE%B3%CE%B9%CE%B1-%CE%B5%CE%BD%CE%B1%CE%BD-%CE%BC%CE%B1%CF%87%CE%B7%CF%84%CE%B9%CE%BA%CE%BF-%CF%81%CE%B9%CE%B6%CE%BF%CF%83%CF%80/>

Η επόμενη συνάντηση του Αντικαπιταλιστικού Δικτύου θα πραγματοποιηθεί την Παρασκευή 5 Απριλίου για το σχεδιασμό άμεσων δράσεων, ενώ θα προηγηθεί συνάντηση με 68 Ιταλούς βετεράνους.

Την 1^η Απριλίου πραγματοποιήθηκε με τη συμμετοχή 50 καλλιτεχνών συναυλία για τη συλλογή τροφίμων και φαρμάκων, με την ονομασία CyprusAid, στην τάφρο Κωνστάνζα στη Λευκωσία.

ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΟΣ ΑΚΤΙΒΙΣΜΟΣ

Προστατέψτε την Καρπασία

Η χερσόνησος της Καρπασίας καταστρέφεται. Δράσε τώρα.

Βοηθήστε μας να προστατέψουμε αυτό το μοναδικό οικοσύστημα, το οποίο προστατεύεται από την ευρωπαϊκή νομοθεσία, υπογράφοντας το ψήφισμα διαμαρτυρίας μας

Προστατέψτε την Καρπασία είναι μία διεθνής εκστρατεία με στόχο τον τερματισμό των καταστροφικών σχεδίων ανάπτυξης στη ΖΕΠΠ (Ζώνη Ειδικής Περιβαλλοντικής Προστασίας) της Καρπασίας, την αναβάθμιση της δημόσιας ενημέρωσης [για](#) την παγκόσμια σημασία του οικοσυστήματος της Καρπασίας και την προώθηση προγραμμάτων βιώσιμης ανάπτυξης για τις κοινότητες της Καρπασίας.

Όχι στο Φεστιβάλ της Διαδρομής του Μεταξιού, την αδικαιολόγητη διάνοιξη δρόμων και τα ανεξέλεγκτα σχέδια ανάπτυξης, τα οποία θα καταστρέψουν το Εθνικό Πάρκο της Καρπασίας (Ζώνη Ειδικής Περιβαλλοντικής Προστασίας) και το οικοσύστημα της περιοχής, μετατρέποντας το σε μία συνηθισμένη τουριστική ζώνη!

Υποστηρίζουμε την ανάπτυξη της Καρπασίας και των κοινοτήτων της, μέσω της διατήρησης του οικοσυστήματος της, του βιώσιμου οικότουρισμού και οικότουριστικών επενδύσεων. Απαιτούμε την εφαρμογή ενός σχεδίου βιώσιμης διαχείρισης, το οποίο πρέπει να ετοιμαστεί άμεσα για την ΖΕΠΠ Καρπασίας!

Προστατέψτε την Καρπασία! Υπογράψτε το ψήφισμα διαμαρτυρίας ΤΩΡΑ! -

<http://www.protectkarpas.org/>

Ολόκληρο το αίτημα: <http://protectkarpas.org/petition/petition-el.pdf>

ΣΠΟΝΤΕΣ

- **Ο Ηλιαδης της Τράπεζας Κύπρου έχει και παράπονο;** Το άτομο το οποίο καταγράφεται σε εσωτερική έρευνα της τράπεζας Κύπρου να είναι ο κύριος

υπεύθυνος ο οποίος μαζί με τον κ. Καρυδα αγόρασαν πίσω από την πλάτη του ΔΣ της τράπεζας Κύπρου 2 δις ελληνικά ομόλογα από την δευτερογενή αγορά, έχει και άποψη για ευθύνες. Την εσωτερική έκθεση της τράπεζας Κύπρου την δημοσίευσε η Αλήθεια του κ. Χασικου στις 29 Αυγούστου 2012. Και ο ίδιος ήταν επικεφαλής της τράπεζας τον Ιούνιο του 2012 όταν αποκρύφτηκε από τους μέτοχους ότι θα ζητούσε η τράπεζα μισό δις από τον Δημόσιο. Έγινε και σχετική έρευνα. Αλλα το ατομο θελει τα 2 εκατομυρια αποζημειωση ειπαμε.

- «Οι συναλλαγές από 15.12.2009 μέχρι 19.2.2010 έγιναν με προφορικές οδηγίες οι οποίες δόθηκαν, είτε από τον Γενικό Διευθυντή Συγκροτήματος Διαχείρισης Κινδύνων και Αγορών (Ν. Καρυδά), είτε από τον Ανώτατο Εκτελεστικό Διευθυντή Συγκροτήματος (Α. Ηλιάδη), είτε και από τους δυο». Αλήθεια, 29/8/2012, σελ, 5
- **Ένας πρόεδρος οφείλει να υπερασπίζεται την πολιτεία και όχι τις τράπεζες.** Έχει όντως διάφορα να σκεφτεί ο κ. Αναστασιαδης έτσι που τα έχει κάμει και φέρει, αλλα σαν επικεφαλής της Προεδρίας ίσως να είναι καλά να αφήσει πίσω του την εποχή που λειτουργούσε σαν «δικηγόρος των τραπεζών». Το να βρίσκεται μπροστά στην σημερινή κατάσταση την οποία δημιούργησαν οι «φίλοι του» και οι δικές του κινήσεις, και να μιλά ακόμα για χρεοκοπία του κράτους αντί των τραπεζών, είναι και αστείο. Πόσο ήταν το έλλειμμα και πόσο το δημόσιο χρέος ; Σύγκρινε τα με την Ευρώπη, και κάμε το καθήκον σου απέναντι στο δημόσιο. Το δημόσιο χρέος ήταν γύρω στο 70 πριν τα πρώτα δις στην Λαϊκή, για να θυμόμαστε. Και τότε η Λαϊκή είχε ήδη μεγάλες τρύπες.
- **Του ξέφυγε σε μια φάση του Στυλιανιδη και μας είπε ότι «αποφύγαμε την Αργεντινή».** Μιλούσε για τις τράπεζες, αλλα μάλλον η λανθάνουσα γλώσσα εκφραζε και ευρύτερους φόβους. Μην επαναπαύεσαι. Έρχονται οι δύσκολες μέρες.
- **Και η «κυβέρνηση εθνικής ενότητας»,** αν γίνει, ποιο πρόγραμμα θα εφαρμόσει;
- **Ανακύκλωση υπουργών και έλλειψη ατόμων χωρίς διαπλοκή;** Αν πάει ο Γεωργιαδης στο υπουργείο οικονομικών θα έχουμε δηλαδή ανακύκλωση; Από τον εκπρόσωπο των τραπεζών στο εκπρόσωπο του ξενοδοχειακού κεφαλαίου που δεν τηρούσε τη νομοθεσία του υπουργείου εργασίας; Οκ θέλεις κάποιον δικό σου κ. Αναστασιαδη, αλλα δεν βρίσκεις έναν έστω μη-διαπλεκομενο;

- **Μνημονιο: Οι διορθώσεις της Ντέλιας:**
 - **Διόρθωση Νο. 1:** Αφαιρέθηκε το κομμάτι που αφορούσε στις αιτίες προσφυγής στο μηχανισμό στήριξης, με συγκεκριμένη αναφορά τόσο στη διογκωμένη αγορά ακινήτων και την έκθεση των τραπεζών στην Ελληνική κρίση, όσο και στις «φτωχές» πρακτικές διαχείρισης των ρίσκων από πλευράς των τραπεζών. Η αλλαγή προκλήθηκε από τις φωνές των διαδηλωτών και τα συνθήματα που κυριάρχησαν;
 - **Διόρθωση Νο.2:** προηγμένη και φιλική προς τους επενδυτές οικονομία. Μήπως αποτελεί ένδειξη προθέσεων για αλλαγή του χαρακτηρισμού και κατ' επέκταση της κατάστασης, ή αντικατοπτρίζει νέα δεδομένα;
- Ανάμεσα στα μέτρα αύξησης των κρατικών εισοδημάτων είναι και **ο φόρος ιδιοκτησίας** με τροπολογία της σχετικής νομοθεσίας ώστε σταδιακά να προσαρμοστεί στις τιμές του 2012, κάτι που θα αποφέρει τουλάχιστον 70 εκατομμύρια. Δεν θα υπάρχουν νομικά κωλύματα στο νέο νομοσχέδιο; Ή μήπως λόγω στενότητας χρόνου θα υιοθετηθεί εκείνο που κατ' επανάληψη είχε απορριφθεί στο πρόσφατο σχετικά παρελθόν;
- Άλλο μέτρο αύξησης των εισοδημάτων του κράτους: Μείωση των εξόδων σε στεγαστικά προγράμματα, περιλαμβανομένου του σχεδίου χορηγίας για πρώτη κατοικία, περιλαμβανομένων και σχετικών διευκολύνσεων για δανειοδότηση και το προσφυγικό.
- Αύξηση των τελών τουλάχιστον 17% για τις υπηρεσίες που παρέχονται από το δημόσιο. Δηλαδή: Πληρώνω για να μου παρέχονται οι υπηρεσίες για τις οποίες θα καταβάλλω τέλος. Κουφό;
- **Συνταξιοδοτικό:** Αύξηση του ορίου αφυπηρέτησης σε συνάρτηση με το προσδόκιμο ζωής, πρόστιμο 0.5% μηνιαίως για κάθε μήνα πρόωρης αφυπηρέτησης για όσους το διανοηθούν, έστω
- Εκτός από τις ιδιωτικοποιήσεις της ΑΤΗΚ, ΑΗΚ και Αρχής Λιμένων, προνοείται η καταγραφή όλων των περιουσιακών στοιχείων του κράτους. Ενώ το θεσμικό πλαίσιο των ιδιωτικοποιήσεων εναπόκειται στον έλεγχο – και κατ' επέκταση – έγκριση της τρόικα. Αυτό θα πει «την πατρίδα, ουκ ελάττω παραδόσω»
- Φοροσυλλογή: Όλοι οι δημόσιοι υπάλληλοι στους δρόμους για να ψάχνουν κάτω από τα στρώματα και μέσα στα πυθάρια

- Μισθοδοσία: Προσαρμογή στην παραγωγικότητα και ανταγωνιστικότητα. Με λίγα λόγια: Το ψωμί και το γάλα είναι αρκετό για σας, το ταγεριάκι Σιανέλ για να μοιάζω της Κοκό, μια χαρά για μένα. Ε, μα γιατί δεν τρώτε παντεσπάνι;
- Εξοικονόμηση 29 εκατομμυρίων ευρώ μέσα από μείωση του ποσοστού επιδομάτων, όπως τα επιδόματα εξωτερικού, διαμονής και διατροφής εκτός έδρας και μείωση των προνομίων κρατικών αξιωματούχων όπως ταξίδι σε πρώτη θέση.
- Παγοποίηση των μισθών κρατικών αξιωματούχων και Γενικών Διευθυντών (129 άτομα) και εισαγωγή συνεισφοράς ύψους 6.8% στα εισοδήματά τους
- Κατάρτιση 1880 μόνιμων θέσεων εργασίας στη δημόσια υπηρεσία μεταξύ 2013-2016
- Φορολόγηση καπνού και τσιγάρων, μπύρας (25%), καυσίμων, ΦΠΑ και κέρδη από ΟΠΑΠ και Κρατικό Λαχείο

<http://mignatiou.com/wp->

[content/uploads/2013/04/EU_DraftMemorandumforCyprus-01APRIL20131.pdf](http://mignatiou.com/wp-content/uploads/2013/04/EU_DraftMemorandumforCyprus-01APRIL20131.pdf)

- Μίνι ανασχηματισμός μετά την παραίτηση Σαρρή – Με τις ευλογίες του προκαθήμενου, με το καλό και στο μάξι.
- «Πέστε με περίεργη ... Δεν μπορώ παρά να μοιραστώ αυτή τη σκέψη για το CyprusAID: Από τότε που άκουσα για τη συναυλία, κάτι, κάτι μικρό δεν κολλούσε στο μυαλό μου. Μυρίστηκα «φιланθρωπία» και μυρίστηκα περισσότερα ψήγματα εθνοκεντρισμού να ετοιμάζονται στο όνομα της 'κρίσης'. Από περιέργεια, πέρασα από την τάφρο χτες και είδα εκατοντάδες ανθρώπους με σακούλες και κιβώτια γεμάτα με τρόφιμα. Άφησα και γω μια σακούλα με ξηρή τροφή. Παρόλους τους ενδοιασμούς μου, η αίσθηση της κοινότητας και της αλληλεγγύης ήταν η άμεση αντίδραση. Έπειτα, προσπάθησα να βρω απάντηση στο 'πώς θα διανεμηθούν αυτές οι τεράστιες ποσότητες αγαθών'. Ένας από τους εθελοντές μου απάντησε: 'Κοινωνικό Παντοπωλείο', που το είχα ακούσει ξανά. Βλέποντας την αίτηση για το Κοινωνικό Παντοπωλείο πρόσφατα, φαντάζομαι τη λίστα με τις 'απαραίτητες προϋποθέσεις': βεβαίωση από τις κοινωνικές υπηρεσίες/ σύνταξη/ επίδομα/ άλλα κρατικά επιδόματα, όπως και ενοικιαστήριο έγγραφο. Δεν οδηγεί στην υπόθεση ότι όλοι οι άνθρωποι που έχουν ανάγκη, έχουν πρόσβαση στις κοινωνικές υπηρεσίες και 'νόμιμη' στέγη; Τείνω να πιστεύω πως θα απαντήσουμε 'ΟΧΙ'. Η κοινωνική μας πραγματικότητα είναι καίρια. Υπάρχουν τόσοι άνθρωποι που ζουν στην κοινωνία μας (ίσως οι πιο επιρρεπείς και

επηρεασμένοι από την κρίση) που δεν τους δίδεται η πρόσβαση/ το δικαίωμα σε αυτά τα κρατικά επιδόματα. Για μένα, εάν έχει ανάγκη και στερείσαι των κρατικών επιδομάτων, αυτόματα εξαιρείσαι και από αυτή την αλληλεγγύη και ότι η αφυπνούμενη αίσθηση της κοινότητας έχει προϋποθέσεις. Η κοινότητά μας έχει όριο – όριο το οποίο ορίζεται από το κράτος. Κλαίμε, φωνάζουμε αλλά συνειδητά/ ασυνείδητα διατηρούμε αυτό το αποτυχημένο σύστημα ευημερίας και τις λειτουργίες του' (Σχόλιο ακτιβίστριας μετανάστριας στο facebook)

«Στις δύσκολες εποχές που έρχονται να μην μείνει κανένας μας, κανένας άνθρωπος αβοήθητος, κανένας μόνος του... Όσο έχει ο ένας, να έχει και ο άλλος... Έτσι θα μπορέσουμε να περάσουμε στη νέα εποχή, με ένα καθαρό πρόσωπο και με τη δύναμη να μπορούμε πια να ελέγχουμε την εξουσία, μέσα από μια κοινωνία δεμένη, η οποία να μπορεί να ελέγχει αυτούς τους ανθρώπους, που είναι υπάλληλοι μας, διότι τους πληρώνουμε, αναθέτοντάς τους να υπηρετήσουν αυτά που εμείς θεωρούμε σημαντικά».

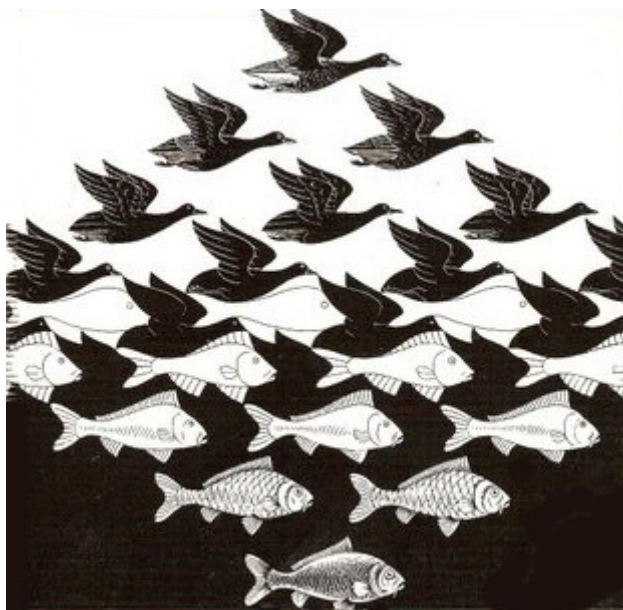
Αλκίνοος Ιωαννίδης

ΑΝΑΛΥΣΕΙΣ

ΣΤΟΧΑΣΜΟΙ ΓΥΡΩ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΡΙΣΗ

**Μια συνέντευξη του Πανίκκου Χρυσάνθου στην γερμανικήν
εφημερίδα**

Παρακαλούμε περιγράψτε τα αισθήματα ή και τις ελπίδες, που είχατε με την είσοδο στην Ευρωπαϊκήν Ένωση, σε συνάρτηση με την καλλιτεχνική δημιουργία στην Κύπρο.

Μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, η Ευρώπη φάνταζε σαν μια πρωτοπορία στον κόσμο. Ήταν ευαίσθητη στα ανθρώπινα δικαιώματα, προσέφερε κοινωνικές υπηρεσίες στους αδύνατους της πολίτες, ήταν ανεκτική, δημοκρατική, εύπορη. Υποστήριξε την τέχνη όσο κανένας άλλος στον κόσμο. Για τους ανθρώπους της Κύπρου, που ζούσαμε σε ένα μικροσκοπικό κράτος κι είχαμε υποφέρει από ένα πόλεμο, η Ευρώπη ήταν η ασφάλεια και η εγγύησή μας για ένα καλύτερο μέλλον. Για έναν άνθρωπο της τέχνης όπως εγώ, ήταν ακόμα κάτι παραπάνω: Μια ελπίδα για μεταρρυθμίσεις, που θα βελτίωναν ποιοτικά τη ζωή μας. Και σαν κινηματογραφιστής θα μπορούσα όχι μόνο θεωρητικά να νιώθω ότι ανήκω στη μεγάλη οικογένεια του «ευρωπαϊκού» σινεμά, αλλά ανέμενα και κάποιου είδους υποστήριξη σε μας εδώ με τα μύρια προβλήματα, από ανθρώπους που έχουν περισσότερη ευαισθησία.

Είσαστε απογοητευμένος από την ΕΕ;

Είναι απογοητευτικό που ο Άνθρωπος, που ήταν το επίκεντρο της ζωής στην Ευρώπη, να χάνει σιγά-σιγά τη θέση του και το επίκεντρο να γίνονται οι λεγόμενες αγορές. Είμαι απογοητευμένος από την πολιτική, την οποία αντιπροσωπεύει σήμερα

η κυρία Μέρκελ, που γίνεται ολοένα και περισσότερο απάνθρωπη. Ταυτόχρονα όμως είμαι μέλος της Ευρωπαϊκής οικογένειας και θέλω να ενώσω τη δύναμή μου με εκείνη άλλων ανθρώπων με παρόμοιες μς τις δικές μου ιδέες. Η ζωή δεν είναι κάτι το σταθερό. Είναι ένας ποταμός, που πάντα τρέχει κι εμείς οι άνθρωποι έχουμε τη δυνατότητα με τις πράξεις μας να έχουμε κάποιαν επιρροή στην πορεία της.

Τι βλέπετε, αν περπατήσετε σήμερα στους δρόμους της Λευκωσίας; Τι διαπιστώνετε; Είναι ορατός ο θυμός; Οι τράπεζες είναι κλειστές. Αυτό αλλάζει την εικόνα στους δρόμους;

Υπάρχει παντού μια ανησυχία. Και μια δυσάρεστη έκπληξη. Οι άνθρωποι στην Κύπρο δεν περίμεναν αυτή τη στάση από την Ευρώπη, γι αυτό και το όχι της βουλής τους προκαλεί από προχτές μιαν περηφάνια. Κάποιος πρέπει να δει την „λύση σωτηρίας“ της Κύπρου μέσα από τα κυπριακά μάτια για να καταλάβει τι αυτή σημαίνει: Το οικονομικό σύστημα του νησιού βασίζεται σε υπηρεσίες σε εταιρείες „offshore“. Από αυτό το σύστημα ζει εν πολλοίς όλο το νησί. Αν ξαφνικά αποσυρθούν όλα τα χρήματα από τις τράπεζες – κι αυτό προκαλεί στην πράξη η απόφαση της Ευρώπης – η όλη ζωή χιλιάδων ανθρώπων θα καταρρεύσει. Όταν θα ξανανοήσουν οι τράπεζες αυτό θα είναι ένα θέμα μερικών ωρών. Θα είναι ουσιαστικά ένα θέαμα, που θα δείχνει πως μια Ένωση καταστρέφει ένα από τα μέλη της. Μια λύση των “αγορών” και των συμφερόντων και σίγουρα όχι μια λύση των ανθρώπων.

Το τσουνάμι όμως δεν έφτασε ακόμα στην ακτή. Εδώ και δυο-τρεις μέρες ακούμε μόνο τον υπόκωφο ήχο του, που ολοένα δυναμώνει. Οι άνθρωποι ακόμα ελπίζουν. Φοβούνται και δε θέλουν να πιστέψουν αυτά που σε κάποιες ώρες θα είναι η νέα πραγματικότητα της ζωής τους. Νομίζω ότι ο πραγματικός και μαζικός θυμός θα εμφανιστεί όταν το κύμα, που θα φτάσει στη στεριά, θα σαρώσει τη ζωή μας.

Παίνετε μέρος στις διαδηλώσεις; Μπορείτε να φανταστείτε ότι θα κάμετε κάποια καλλιτεχνική παρέμβαση;

Δεν πήγα στις διαδηλώσεις. Ομολογώ ότι νιώθω κάπως ξένος με τη λογική τους και τη φιλοσοφία αυτών που σήμερα πρωτοστατούν. Έχω μια μεγάλη θλίψη και νιώθω τόσο αδύνατος μπροστά στα διλήμματα που φέρνει αυτή η κατάσταση. Νιώθω σαν τη γαλοπούλα, που τη ρωτούν πως θέλουν να τη μαγειρέψουν. Βλέπω μάταιο να διαμαρτυρηθώ πως δε θέλω να με μαγειρέψουν. Είτε „ναι“ πω είτε „όχι“, ξέρω πως η Κύπρος αύριο δεν θα είναι η ίδια. Χρειάζομαι περισσότερο να σκεφτώ παρά να

φωνάξω και να διαμαρτυρηθώ. Και για να πω την αλήθεια, είμαι περισσότερο θυμωμένος με κάποιους δικούς μας παρά με τον κ Σόιπλε. Αυτός ήξερα ποιος είναι, τι εκπροσωπεί και τι κακό είναι άξιος να κάμει. Αυτούς, που του έδωσαν την ευκαιρία να μας βάλει κάτω από το μαχαίρι, δε μπορώ να τους συγχωρήσω.

Γιατί νομίζετε έφτασαν τα πράγματα ως εδώ που είναι σήμερα; Ποιοι είναι οι κύριοι υπεύθυνοι;

Νομίζω ότι οφείλεται στη σύμπτωση δυο πραγμάτων. Πρώτα είναι η απρονοησία και τα λάθη μας. Τα τελευταία 50 χρόνια κτίσαμε τη ζωή μας πάνω σε ένα λάθος μοντέλλο: Προσανατολίσουμε τη ζωή μας στο γρήγορο πλουτισμό, πουλήσαμε ένα κομμάτι της ψυχής μας στο χρήμα. Τυφλωθήκαμε από την επιτυχία μας. Τα όμορφα μεσογειακά σπίτια μας με τις αυλές και τα δέντρα τριγύρω τους φέραμε μπουλτόζες και τα ρίξαμε. Και στη θέση τους χτίσαμε „όμορφο“ τσιμέντο και παρκάραμε μπροστά του τα μερσεντές μας. Φτιάξαμε μια κοινωνία κομμάτων, που το καθένα διόριζε τους δικούς του, και φτιάξαμε ένα κρατικό μηχανισμό με μέτριους κι ανίκανους ανθρώπους. Με άλλα λόγια μας έλειψε η λογική. Συμπεριφερθήκαμε αλαζονικά απέναντι στη ζωή. Κι όταν είδαμε ότι έχουμε ένα αδιέξοδο μπροστά μας, διστάσαμε να πάρουμε μέτρα.

Ο δεύτερος παράγοντας είναι η πολιτική που εκπροσωπεί η κυρία Μέρκελ, η οποία κυριαρχείται από τα συμφέροντα και τη δύναμη. Αντί να προσφέρει βοήθεια στους συνεταίρους της για να εξέλθουν από τις δυσκολίες, τους σπρώχνει στα άκρα, χωρίς την παραμικρή έγνοια για τους ανθρώπους που θα εξαθλιωθούν. Είναι μια άλλη αλαζονία, που θα έχει κι αυτή κάποτε ένα τίμημα. Αυτό όμως είναι μια ιστορία, που θα τη ζήσουμε αργότερα.

Μ' ενδιαφέρει ν' ακούσω τα αισθήματά σας απέναντι στην Γερμανία. Μιλάτε καλά γερμανικά – πόσο ζήσατε εδώ; Έχετε τώρα θυμό για τους Γερμανούς και το ρόλο τους στην ΕΕ;

Έζησα 6 χρόνια στο Βερολίνο Απο το 87 ως το 93. Το τείχος ήταν ένα κομμάτι της καθημερινής μου ζωής εκεί. Κάπου ταυτιζόμουν μαζί του. Επειδή προερχόμουν από μια χώρα, που κι εκείνη είχε ένα τείχος. Έζησα στη συνέχεια τη πτώση του τείχους. Στεκόμουν στην είσοδο της Γέφυρας της Βαρσοβίας κι έβλεπα τους ανθρώπους από την Ανατολική Γερμανία εκείνη ακριβώς τη στιγμή, που έφταναν στην „ελευθερία“. Με λουλούδια στα χέρια και με δάκρυα στα μάτια. Φυσικά και σκεφτόμουν, αν θα αξιωθώ

να ζήσω κάποτε κάτι παρόμοιο στο τείχος της Λευκωσίας. Μετά έβλεπα τους ανθρώπους να στέκουν στην ουρά για να πάρουν τα 100 μάρκα, που τους έδινε η κυβέρνηση, κι ύστερα στην παραδίπλα ουρά για να αγοράσουν τα απαγορευμένα αγαθά, κόκα κόλα και μπανάνες. Ακόμα και πλαστικές σακκούλλες. Τα δικά μου δάκρυα ήταν από τους στοχασμούς, που προκαλούσαν αυτές οι χαρούμενες και συνάμα θλιβερές εικόνες.

Έχω πολλούς Γερμανούς φίλους κι εκτιμώ τα χαρίσματά τους. Είναι άνθρωποι, που δείχνουν σεβασμό στους άλλους, αφοσιωμένοι στο σκοπό που βάζουν, υπεύθυνοι, αντιεθνικιστές, ανθρώπινοι, οικολογικά ευαίσθητοι. Έμαθα να μη βάζω όλους τους ανθρώπους από μια χώρα ή μια θρησκεία στο ίδιο σακούλλι και να τους κρίνω όλους με τον ίδιο τρόπο. Δε μ' αρέσει καθόλου η πολιτική της κυρίας Μέρκελ και του κυρίου Σιόιπλε, όπως δε μ' αρέσει το πρότυπο που χτίζει η εφημερίδα Bild για τους «τεμπέληδες του νότου». Όμως δεν κάμνω το ίδιο λάθος μ' αυτήν, να θεωρώ όλους τους Γερμανούς σαν αντίγραφα της Bild. Επιπρόσθετα πιστεύω ότι η κυρία Μέρκελ και ο κύριος Σιόιπλε, δεν είναι καλοί ούτε για τους ίδιους τους Γερμανούς, αυτό όμως αναμένω ότι είναι κάτι που θα φανεί σε κάποια χρόνια.

Γκρεμίστε τα (δημόσια) σχολεία ή αλλιώς, οι εκπαιδευτικές μεταρρυθμίσεις του ΔΝΤ

Από

[Sousourada](#)

– 30 Μαρτίου 2013

ermisaggelioforos.blogspot.com

Η εκπαίδευση, έλεγε ο Νέλσον Μαντέλα, είναι το όπλο για να αλλάξεις τον κόσμο. Στα χρόνια του νεοφιλελευθερισμού όμως, η εκπαίδευση (ή μάλλον η διάλυση της) έχει γίνει το όπλο για να φτιάξεις ένα κόσμο στα μέτρα σου.

Ένα κόσμο όπου τα διεθνή αρπακτικά δίνοντας βαθμούς και πιστώσεις δένουν τις μοίρες των λαών δημιουργώντας στρατιές αναλώσιμων και κακοπληρωμένων εργατών στο όνομα των σιδηρών κανόνων της νεοφιλελεύθερης οικονομίας.

Εκπαίδευση για λίγους

Το πρόγραμμα της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης ως αντάλλαγμα δανείων, που επιβάλουν οι διεθνείς πιστωτές σε όποια χώρα κληθούν να επέμβουν είναι σχεδόν παντού το ίδιο: περικοπές μέχρι και 50% στις εκπαιδευτικές δαπάνες, πάγωμα των μισθών, απολύσεις και όριο στον αριθμό των δασκάλων που μπορεί να προσλάβει η κάθε χώρα.

Η συνταγή αυτή έχει άμεσα αποτελέσματα : 72 εκατομμύρια παιδιά στον αναπτυσσόμενο κόσμο δεν πάνε ποτέ σχολείο, δεκάδες εκατομμύρια δεν ολοκληρώνουν ποτέ τη βασική εκπαίδευση, ενώ η συντριπτική πλειοψηφία των υπολοίπων, διδάσκεται σε τάξεις 40 και 80 παιδιών χωρίς σχολικά βιβλία, διδακτικό υλικό και συχνά χωρίς δασκάλους.

Ακόμα και στις πλούσιες ΗΠΑ τα ποσοστά των μαθητών που αποφοιτούν από το λύκειο φανερώνουν μια άλλη πραγματικότητα. Ενώ οκτώ στους δέκα λευκούς μαθητές απέκτησαν απολυτήριο λυκείου το 2011, ανάμεσα στους μαύρους μαθητές μόνο έξι στους δέκα αποφοίτησαν ενώ το αντίστοιχο ποσοστό στους ισπανικής καταγωγής μαθητές είναι πέντε στους δέκα.

Σχολεία χωρίς δασκάλους

Στην Αφρική η εκπαιδευτική πολιτική που ακολουθήθηκε από το ΔΝΤ οδήγησε στην πλήρη κατάρρευση του ήδη αδύναμου εκπαιδευτικού συστήματος. Με στόχο τον έλεγχο των δαπανών των τοπικών κυβερνήσεων ώστε αυτές να είναι σε θέση να αποπληρώσουν τα δάνεια τους, το ΔΝΤ και η Παγκόσμια Τράπεζα επέβαλλαν μείωση των δαπανών της παιδείας και πάγωμα των προσλήψεων και των μισθών των δασκάλων.

Στο Μαλάουι οι περικοπές αυτές είχαν ως αποτέλεσμα μόνο τρία στα δέκα παιδιά να τελειώνουν την βασική εκπαίδευση ενώ από τους 90.000 δασκάλους που υπολογίζεται ότι έχει ανάγκη η χώρα, μόνο 40.000 υπηρετούν, με περίπου 2000 να εγκαταλείπουν τις θέσεις τους κάθε χρόνο.

Στην Μοζαμβίκη το ΔΝΤ επενέβη και απαγόρευσε στην κυβέρνηση να αυξήσει τους μισθούς των δασκάλων, όταν αυτή προσπάθησε να αυξήσει τον κατώτατο μισθό.

Στη Σιέρα Λεόνε ενώ η Παγκόσμια Τράπεζα έδωσε δάνειο στην κυβέρνηση για να χτίσει σχολικά κτήρια, το ΔΝΤ απαγόρευσε να προσληφθούν δάσκαλοι ενώ απαίτησε μέρος του δανείου να χρησιμοποιηθεί για την αποπληρωμή των χρεών. Το αποτέλεσμα ήταν να χτιστούν οι αίθουσες αλλά να παραμείνουν άδειες καθώς δεν υπήρχαν δάσκαλοι να διδάξουν αλλά ούτε κ χρήματα να αγοραστούν βιβλία. Το υπουργείο για να αντιμετωπίσει τις ελλείψεις δασκάλων όρισε ανώτατο αριθμό παιδιών που μπορούν να φοιτήσουν στα σχολεία. Έτσι πολλά παιδιά πέραν πρώτη μέρα στο σχολείο μόνο για να βρουν τις πόρτες κλειστές καθώς δεν έχουν δικαίωμα εγγραφής.

Παιδεία στους νόμους της αγοράς

Η Λατινική Αμερική, με αρχή το Χιλιανό πραξικόπημα του 73, υπήρξε το εργαστήριο για τα πειράματα των συνταγών του ΔΝΤ και της Παγκόσμιας Τράπεζας. Οι δομικές αλλαγές που επεβλήθησαν επέβαλλαν ιδιωτικοποιήσεις, ελευθερία κεφαλαίων, εκμηδένιση κοινωνικού κράτους και περικοπές δαπανών στο χώρο της υγείας και της εκπαίδευσης.

Στη Χιλή, ήδη από τα χρόνια του Πινοσέτ, η εθνική δωρεάν παιδεία έχει αντικατασταθεί από ένα σύστημα ιδιωτικής εκπαίδευσης χρηματοδοτούμενης μέσω των κουπονιών. Το κράτος δεν χρηματοδοτεί την εκπαίδευση και η οικονομική ενίσχυση των σχολείων εξαρτάται από τον αριθμό των μαθητών τους. Στηρίζεται σχεδόν αποκλειστικά στο σύστημα παροχής χρηματικών κουπονιών, τα οποία οι γονείς μπορούν να εξαργυρώσουν σε σχολείο της επιλογής τους. Αποτέλεσμα αυτής της πολιτικής, είναι η πλειοψηφία να επιλέγει ιδιωτικά σχολεία τα οποία έτσι χρηματοδοτούνται άμεσα από το κράτος μέσω των κουπονιών ενώ τα δημόσια σχολεία υποβαθμίζονται και σταδιακά κλείνουν. Όσοι δεν έχουν τη δυνατότητα να φοιτήσουν στα ιδιωτικά σχολεία ή δεν γίνουν δεκτοί, καταλήγουν στα φτωχά δημόσια τα οποία υπολειπούνται. Με αυτό τον τρόπο το 45% των μαθητών που φοιτούν τελικά στα δημόσια σχολεία δεν λαμβάνουν ικανοποιητική εκπαίδευση ενώ οι περισσότεροι από αυτούς δεν έχουν πρόσβαση στο πανεπιστήμιο.

Η ανώτατη εκπαίδευση στη χώρα έχει γίνει πλέον ταξική, καθώς τα πανεπιστημιακά δίδακτρα είναι ανάμεσα στα υψηλότερα στον κόσμο. Ο μόνος τρόπος χρηματοδότησης των σπουδών είναι τα φοιτητικά δάνεια τα οποία όμως συχνά ξεπερνούν τα 40.000 δολάρια, ποσά που ένας μη προνομιούχος φοιτητής δεν θα μπορέσει ποτέ να αποπληρώσει.

Και αν η Χιλή είχε ανάπτυξη πρέπει κανείς να αναλογιστεί το τίμημα με το οποίο αναπτύχθηκε. Η χώρα είναι πρώτη σε κοινωνικές ανισότητες ανάμεσα στις χώρες του ΟΟΣΑ, εν μέσω κατηγοριών ότι ο δεξιός πρόεδρος έδωσε ψεύτικα ποσοστά για τον αριθμό όσων ζουν κάτω από τα όρια της φτώχειας. Μπορεί η μείωση της ανεργίας να

υπήρξε εντυπωσιακή, ένας στους τρεις όμως εργάζεται με μερική απασχόληση, το 30% των εργαζομένων δεν έχει ασφάλιση και οι διαφορές στους μισθούς είναι από τις υψηλότερες στον δυτικό κόσμο.

Η χαμένη γενιά της Ασίας

Η Ασιατική κρίση του 1997, έδειξε για άλλη μια φορά ότι οι πιστωτές δεν είχαν μάθει τίποτα από τις χαμένες δεκαετίες της Λατινικής Αμερικής.

Η οικονομική κρίση της Ασίας πολύ γρήγορα μετατράπηκε σε μείζονα κοινωνική και θεσμική κρίση. Ο χώρος της εκπαίδευσης χτυπήθηκε άμεσα. Οι κυβερνήσεις της Ταϊλάνδης και της Ινδονησίας προχώρησαν-υπο τις πιέσεις του Ταμείου και της Παγκόσμιας Τράπεζας- σε δραματικές περικοπές στο χώρο της παιδείας.

Στην Ινδονησία όπου 20 εκατομμύρια άνθρωποι βρέθηκαν κάτω από τα όρια της φτώχειας, σχεδόν 1.5 εκατομμύριο παιδιά εγκατέλειψαν το σχολείο. Στην Ταϊλάνδη το 1998 σχεδόν 700 χιλιάδες παιδιά δεν θα ολοκληρώσουν ποτέ το δημοτικό σχολείο, ενώ το ένα τρίτο των μαθητών θα εγκαταλείψει το γυμνάσιο.

Πολλά από τα παιδιά αυτά θα καταλήξουν στους δρόμους ή θα προωθηθούν στην πορνεία που εκείνη την περίοδο τα ποσοστά της θα τριπλασιαστούν.

Στην Ινδονησία οι μισθοί των δασκάλων θα μειωθούν κατά δύο τρίτα, τα σχολικά γεύματα θα καταργηθούν και τα βιβλία δεν θα φτάσουν ποτέ στα περισσότερα σχολεία της χώρας.

Τα διαρθρωτικά προγράμματα της ΝΑ Ασίας έβαλαν τις βάσεις για την πλήρη ιδιωτικοποίηση της εκπαίδευσης αποκλείοντας εκατοντάδες χιλιάδες φτωχά παιδιά από τα σχολεία.

Μια ολόκληρη γενιά καταδικάστηκε να γίνει φτηνά και αναλώσιμα εργατικά χέρια χωρίς μόρφωση και χωρίς κανένα δικαίωμα σε παροχές και επιδόματα.

Η δημόσια δωρεάν εκπαίδευση είναι κοινό αγαθό και δικαίωμα. Σε εποχές κρίσης η πρόκληση δεν είναι το ξεπούλημα της στα χέρια ιδιωτών και η απαξίωση της, αλλά η στήριξη των δημοσίων ιδρυμάτων με διαφανείς διαδικασίες ώστε να γίνουν πιο αποτελεσματικά και προσιτά σε όλο τον πληθυσμό.

Ο πόλεμος όμως εναντίον των λαών και κάθε δημόσιου αγαθού έχει ήδη ξεκινήσει.

Πηγή: pressproject.gr

Σύνδεσμος: [Πατήστε για το αρχικό άρθρο](#)

Συγγραφή: Φραγκίσκα Μεγαλούδη